

Suvestinė redakcija nuo 2021-01-01 iki 2022-12-31

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1995, Nr. [26-578](#), i. k. 0951010ISTA0001-796

Nauja redakcija nuo 2017-01-01:

Nr. [XII-2567](#), 2016-06-30, paskelbta TAR 2016-07-13, i. k. 2016-20320

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KREDITO UNIJŲ
ĮSTATYMAS**

1995 m. vasario 21 d. Nr. I-796
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato kredito unijų steigimo, licencijavimo, veiklos, pabaigos, pertvarkymo ir priežiūros tvarką, kad kredito unijų sistema būtų stabili, patikima, veiksminga ir saugi.

2. Šiuo įstatymu įgyvendinami Įstatymo priede nurodyti Europos Sąjungos teisės aktai.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Apyvartai proporcingos išmokos** – išmokos kredito unijos nariams ir asocijuotiems nariams (toliau – nariai) iš pelno, mokamos proporcingai kredito unijos narių palūkanų apyvartai kredito unijoje.

2. **Centrinė kredito unija** – kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos centrinių kredito unijų įstatyme.

3. **Klientas** – kredito unijos narys ar kitas asmuo, kuriam pagal šį įstatymą kredito unija teikia finansines paslaugas.

4. **Kredito unija** – kredito įstaiga, kuri turi licenciją verstis ir verčiasi indėlių ir kitų gražintinų lėšų priėmimu iš šiame įstatyme nustatytų neprofesionalių rinkos dalyvių ir jų skolinimu, taip pat turi teisę verstis kitų šiame įstatyme nustatytų finansinių paslaugų teikimu šio įstatymo nustatytiems asmenims ir prisiima su tuo susijusią riziką bei atsakomybę.

5. **Kredito unijos licencija** (toliau – licencija) – šio įstatymo nustatyta tvarka išduotas leidimas teikti licencines finansines paslaugas, nustatytas šiame įstatyme.

6. **Kredito unijos nario palūkanų apyvarta kredito unijoje** (toliau – apyvarta) – finansiniais metais kredito unijos nario gautų iš kredito unijos palūkanų pajamų ir kredito unijai sumokėtų palūkanų išlaidų suma.

7. **Negražintinos lėšos** – kredito unijos iš trečiųjų asmenų kaip dovana, parama ar auka gautos lėšos, kurios pereina kredito unijos nuosavybėn ir neatsispindi kredito unijos įsipareigojimuose.

8. **Pagrindinio pajaus vardinis dokumentas** (toliau – pagrindinis pajus) – kredito unijos nario įsigytas pajaus vardinis dokumentas, kuriuo suteikiama teisė kredito unijos visuotiniame narių susirinkime turėti vieno balso teisę sprendžiant šio susirinkimo kompetencijai priskirtus klausimus ir gauti dividendus, taip pat kitos šiame įstatyme nustatytos teisės, išskyrus asocijuoto nario neturtines teises, apribotas pagal šį įstatymą.

9. **Pajinis įnašas** – į kredito uniją asmens įmokėta pinigų suma, kuri naudojama kredito unijos pajiniam kapitalui sudaryti.

10. **Papildomo pajaus vardinis dokumentas** (toliau – papildomas pajus) – kredito unijos nario, turinčio pagrindinį pajų, įsigytas pajaus vardinis dokumentas, kuriuo suteikiama teisė gauti dividendus, taip pat kitos šiame įstatyme nustatytos teisės, tačiau nesuteikiama balso teisė kredito unijos visuotiniame narių susirinkime.

11. Kitos šio įstatymo sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatyme ir Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatyme.

3 straipsnis. Kredito unijos pavadinimas, teisinė forma, buveinė, veiklos tikslas, kredito unijos veiklą reglamentuojantys teisės aktai

1. Žodžius „kredito unija“ ar kitokius šių žodžių junginius arba jų vedinius Lietuvos Respublikoje gali vartoti savo pavadinime, reklamoje ar kitais tikslais pagal šį įstatymą veikiančios kredito unijos, išskyrus atvejus, kai akivaizdu, kad šių žodžių vartojimas nesusijęs su licencinių finansinių paslaugų teikimu. Kredito unijos pavadinimui Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo 3 straipsnio 4 dalies nuostata netaikoma.

2. Kredito unijos, kaip juridinio asmens, teisinė forma gali būti tik kooperatinė bendrovė.

3. Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre įregistruotos ir turinčios šio įstatymo nustatyta tvarka išduotą licenciją kredito unijos buveinė turi būti Lietuvos Respublikoje.

4. Kredito unijos pagrindinis veiklos tikslas – tenkinant savo narių ūkinius ir socialinius poreikius teikti savo nariams indėlių ir kitų gražintinų lėšų priėmimo, skolinimo ir kitas finansines paslaugas.

5. Kredito unijos savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, šiuo įstatymu, kitais įstatymais, priežiūros institucijos priimtais teisės aktais ir savo įstatais. Kredito unijos taip pat vadovaujasi Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymu, Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymu, jeigu šis įstatymas nenustato kitaip.

4 straipsnis. Kredito unijos narystė centrinėje kredito unijoje

1. Kredito unija privalo būti centrinės kredito unijos nare. Kredito unija gali būti tik vienos centrinės kredito unijos nare.

1¹. Įmokos į stabilizacijos fondą, kaip tai apibrėžta Centrinųjų kredito unijų įstatymo 26 straipsnyje, yra kredito unijoms privalomos įmokos.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-2776](#), 2020-01-14, paskelbta TAR 2020-01-29, i. k. 2020-02011

2. Kredito unija turi teisę pateikti centrinei kredito unijai prašymą išstoti iš centrinės kredito unijos tik kredito unijos visuotiniam narių susirinkimui priėmus sprendimą išstoti iš centrinės kredito unijos ir gavus priežiūros institucijos leidimą išstoti iš centrinės kredito unijos.

3. Kredito unija, norėdama gauti leidimą išstoti iš centrinės kredito unijos, priežiūros institucijai pateikia prašymą ir šiuos dokumentus bei duomenis:

1) kredito unijos organų sprendimus ir (arba) kitus dokumentus, susijusius su kredito unijos išstojimu iš centrinės kredito unijos ir kuriuose turi būti nurodyti duomenys ir priežastys, dėl kurių kredito unija išstoja iš centrinės kredito unijos;

2) kredito unijos organų patvirtintą kredito unijos reorganizavimo, pertvarkymo ar likvidavimo planą, jeigu kredito unija neketina tapti kitos centrinės kredito unijos nare, arba dokumentus ir (arba) duomenis apie numatomą įstojimą į kitą centrinę kredito uniją arba kitos centrinės kredito unijos steigimą.

4. Priežiūros institucija atsisako išduoti leidimą išstoti iš centrinės kredito unijos, jeigu:

1) pateikti dokumentai neatitinka įstatymuose ir priežiūros institucijos teisės aktuose nustatytų reikalavimų, pateikti ne visi šiame įstatyme nustatyti ar papildomai pareikalauti duomenys arba jie neteisingi;

2) nėra išspręsta, kaip bus užtikrintas kredito unijos veiklos tęstinumas arba kaip kredito unija bus reorganizuojama, pertvarkoma ar likviduojama, arba pateiktas planas ir kiti dokumentai leidžia daryti išvadą, kad išdavus leidimą bus pažeidžiami kredito unijos indėlininkų ir kitų kredito unijos kreditorių turtiniai interesai.

5. Priežiūros institucija privalo išnagrinėti pateiktus dokumentus ir priimti sprendimą dėl leidimo išstoti iš centrinės kredito unijos išdavimo ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo prašymo išduoti leidimą išstoti iš centrinės kredito unijos gavimo dienos.

5 straipsnis. Kredito unijos teikiamos finansinės paslaugos ir kita veikla

1. Kredito unija privalo teikti šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytą licencinę finansinę paslaugą ir turi teisę teikti šio straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktuose ir 3 dalyje nustatytas finansines

paslaugas, įskaitant finansines paslaugas užsienio valiuta, jeigu šios teisės neapribotos šio ar kitų įstatymų nustatyta tvarka.

2. Licencinės finansinės paslaugos:

1) indėlių ir kitų grąžintinų lėšų priėmimas iš neprofesionalių rinkos dalyvių;
2) Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo 5 straipsnyje nustatytos mokėjimo paslaugos;

3) elektroninių pinigų leidimas.

3. Nelicencinės finansinės paslaugos:

1) indėlių ir kitų grąžintinų lėšų priėmimas;
2) skolinimas (įskaitant hipotekines paskolas);
3) kelionių čekių, vekselių ir kitų mokėjimo priemonių administravimas, jeigu šios veiklos neapima šio straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytos mokėjimo paslaugos;

4) finansinių laidavimų ir finansinių garantijų teikimas;

5) finansinis tarpininkavimas (agento veikla), kaip tą numato Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymas;

6) pinigų tvarkymas;

7) kreditingumo vertinimo paslaugos;

8) seifo kamerų nuoma;

9) valiutos keitimas (grynaisiais pinigais).

4. Kredito unija turi teisę teikti finansines paslaugas:

1) savo nariams;

2) kredito unijų asociacijoms;

3) kredito unijoms;

4) centrinei kredito unijai, kurios narė yra kredito unija;

5) asmenims, kurių reikalavimai ir (arba) įsipareigojimai perėjo kredito unijai po kitos kredito unijos reorganizavimo, tačiau ne ilgiau kaip iki šių asmenų sudarytų sutarčių su kita kredito unija dėl tokių reikalavimų ir (arba) įsipareigojimų galiojimo pabaigos.

5. Šio straipsnio 2 dalies 2 punkte ir 3 dalies 3, 6, 7, 8, 9 punktuose nurodytas finansines paslaugas kredito unija turi teisę teikti visiems asmenims.

6. Be šio straipsnio 4 dalyje nurodytų asmenų, indėlius ir kitas grąžintinas lėšas kredito unija turi teisę priimti ir iš Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų, jeigu tai numatyta kredito unijų steigimo dokumentuose, Lietuvos Respublikoje įsteigtų asociacijų, religinių bendruomenių ir bendrijų, profesinių sąjungų organizacijų, labdaros ir paramos fondų, tarptautinių ar užsienio valstybių labdaros ir paramos fondų, advokatų, advokatų profesinių bendrijų, notarų, antstolių, kredito unijos narių steigiamų juridinių asmenų, kurie gali būti kredito unijos asocijuotais nariais

pagal šio įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje nurodytus reikalavimus, taip pat Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka iš kredito unijos narių nepilnamečių vaikų (įvaikių) ar globojamų vaikų, jeigu bent vienas iš tėvų (įtėvių) ar globėjų (rūpintojų) yra kredito unijos narys.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2132](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08711

Nr. [XIII-2776](#), 2020-01-14, paskelbta TAR 2020-01-29, i. k. 2020-02011

7. Kredito unija turi teisę įsigyti tik ne nuosavybės vertybinius popierius, atitinkančius priežiūros institucijos teisės aktuose nustatytus kriterijus ir juose nustatyta tvarka.

8. Kredito unija, be finansinių paslaugų teikimo, gali verstis tik tokia kita veikla, be kurios neįmanoma teikti finansinių paslaugų, kuri padeda teikti finansines paslaugas ar yra kitaip tiesiogiai susijusi su finansinių paslaugų teikimu.

9. Kredito unijai draudžiama steigti įmones, taip pat būti jų dalyve, išskyrus teisę būti centrinės kredito unijos dalyve.

10. Kredito unija savo veiklą turi organizuoti ir vykdyti taip, kad jos veikla būtų stabili ir patikima.

11. Kredito unija savo veiklą turi organizuoti ir vykdyti taip, kad kiekvienas kredito unijos narys turėtų vienodą galimybę pasinaudoti kredito unijos teikiamomis finansinėmis paslaugomis.

12. Jeigu kredito unija nusprendžia pati nevykdyti tam tikros veiklos, be kurios neįmanoma teikti finansinių paslaugų, kuri padeda teikti finansines paslaugas ar yra kitaip tiesiogiai susijusi su finansinių paslaugų teikimu, ir sudaryti sandorius dėl atitinkamų paslaugų teikimo kredito unijai su kitais asmenimis (toliau – kredito unijos veiklą papildančių paslaugų pirkimas), kredito unija, prieš sudarydama tokius sandorius, privalo pranešti priežiūros institucijai ir jai pateikti šios institucijos teisės aktų nustatytą informaciją. Priežiūros institucijos teisės aktai gali nustatyti kredito unijos veiklą papildančių paslaugų pirkimo reikalavimus.

13. Lietuvos Respublikos teismai, kitos Lietuvos Respublikos institucijos ar pareigūnai, prieš priimdami sprendimus, kuriais apribojama kredito unijos teisė teikti finansines paslaugas neapibrėžtai kredito unijos klientų grupei, privalo gauti, o priežiūros institucija privalo pateikti savo išvadą dėl šių sprendimų įtakos kredito unijos ir visos kredito unijų sistemos stabilumui ir patikimumui.

ANTRASIS SKIRSNIS

KREDITO UNIJOS STEIGIMAS IR LICENCIJAVIMAS

6 straipsnis. Kredito unijos steigimas

1. Kredito unija steigiama Lietuvos Respublikos civilinio kodekso, Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymo, šio įstatymo ir, jeigu šis įstatymas nenustato kitaip, Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo nustatyta tvarka.

2. Kredito unija gali būti steigiama tik neribotam laikui.

3. Steigiama kredito unija registruojama Juridinių asmenų registre, o jeigu licencija išduodama ne steigiamai kredito unijai, atitinkami pakeitimai Juridinių asmenų registre daromi tik po to, kai priežiūros institucija išduoda licenciją.

4. Steigiamos kredito unijos įstatai, taip pat įstatų pakeitimai turi būti pateikti Juridinių asmenų registro tvarkytojui per 18 mėnesių atitinkamai nuo įstatų pasirašymo dienos ar nuo kredito unijos visuotinio narių susirinkimo sprendimo pakeisti įstatus priėmimo dienos, o to per nustatytą terminą neatlikus, kredito unijos įstatai (įstatų pakeitimai) netenka galios.

7 straipsnis. Licencija

1. Licencija išduodama neterminuotam laikui.

2. Licenciją priežiūros institucija išduoda įstatymuose ir priežiūros institucijos teisės aktuose nustatyta tvarka.

3. Steigiama kredito unija, norėdama gauti licenciją, priežiūros institucijai pateikia prašymą ir priežiūros institucijos teisės aktuose nustatytus dokumentus ir informaciją, įskaitant:

1) kredito unijos steigimo sutartį;

2) kredito unijos įstatus;

3) steigiamojo susirinkimo protokolą;

4) steigėjų (jeigu juridinis asmuo jau įsteigtas, – narių) sąrašą, dokumentus ir informaciją apie kredito unijos steigėjų (narių) tapatybę, kiekvieno iš jų įsigytus pagrindinius ir papildomus pajus ir pajinių įnašų dydžius, taip pat dokumentus ir informaciją, įrodančius, kad lėšos, panaudotos pajiniams įnašams, yra gautos teisėtai;

5) dokumentus, patvirtinančius, kad visi kredito unijos pajiniai įnašai yra įmokėti;

6) steigiamojo susirinkimo išrinktų kredito unijos vadovų, kuriems eiti pareigas turi būti gautas priežiūros institucijos leidimas, sąrašą ir priežiūros institucijos nustatyti dokumentai, reikalingi šių asmenų tinkamumui pagal šio įstatymo 27 straipsnio nuostatas įvertinti;

7) dokumentus, patvirtinančius, kad kredito unijos pajinio kapitalo dydis yra ne mažesnis kaip šio įstatymo nustatytas mažiausias kredito unijos kapitalo dydis;

8) kredito unijos trejų metų veiklos planą. Veiklos plano sudarymo reikalavimus nustato priežiūros institucija;

9) valdymo ir organizacinės struktūros aprašymą;

10) apskaitos politikos projektą ir detalų apskaitos sistemos aprašymą;

11) dokumentus ir informaciją, patvirtinančius, kad kredito unija turi tinkamus vidaus kontrolės sistemą, darbuotojus, technines, informacines, technologines apsaugos užtikrinimo priemones, patalpas ir turto draudimą;

12) centrinės kredito unijos, kurios nare kredito unija ketina tapti, išvadą, kad kredito unija atitinka centrinės kredito unijos įstatuose nustatytas priėmimo į centrinės kredito unijos narius sąlygas.

4. Priežiūros institucija jos nustatyta tvarka turi teisę atlikti steigiamos kredito unijos, prašančios išduoti licenciją, pasirengimo teikti finansines paslaugas patikrinimą vietoje.

5. Priežiūros institucijos prašymu valstybės ir savivaldybių institucijos, taip pat kiti asmenys privalo nedelsdami priežiūros institucijai pateikti jų turimą informaciją apie steigiamos kredito unijos steigėjus, narius, vadovus, jų finansinę būklę, veiklą, nustatytus įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimus, atliktų patikrinimų ir revizijų išvadas bei kitą informaciją, kuri priežiūros institucijai reikalinga priimant sprendimą dėl licencijos išdavimo.

6. Priežiūros institucija privalo išnagrinėti pateiktus dokumentus ir informaciją, priimti sprendimą dėl licencijos išdavimo ir pranešti apie jį steigiamai kredito unijai ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo prašymo gavimo dienos. Jeigu priežiūros institucija pareikalauja papildomų dokumentų ar informacijos, sprendimas turi būti priimamas ir apie jį turi būti pranešama steigiamai kredito unijai per 3 mėnesius nuo papildomų dokumentų ir informacijos gavimo dienos. Tačiau bet kuriuo atveju sprendimas dėl licencijos išdavimo turi būti priimtas ir apie jį turi būti pranešta steigiamai kredito unijai per 12 mėnesių nuo prašymo gavimo dienos.

7. Licencijos prašančios steigiamos kredito unijos įstatai, veiklos planas, valdymo ir organizacinė struktūra, rizikos valdymo sistema, apskaitos sistema, vidaus kontrolės sistema, techninės, informacinės, technologinės apsaugos užtikrinimo priemonės, patalpos, turto draudimas turi užtikrinti saugią ir patikimą kredito unijos veiklą ir atitikti tai reglamentuojančius teisės aktus, taip pat steigiamą kredito unija turi atitikti kitus šio įstatymo nustatytus reikalavimus, įskaitant reikalavimus dėl mažiausio kredito unijos kapitalo, buveinės, kredito unijos steigėjų, narių, kredito unijos vadovų, ir būti pasirengusi saugiai ir patikimai teikti finansines paslaugas.

8. Priežiūros institucija atsisako išduoti licenciją, jeigu:

1) pateikti dokumentai neatitinka šio įstatymo ir priežiūros institucijos teisės aktuose nustatytų reikalavimų, pateikta ne visa teisės aktuose nustatyta ar papildomai pareikalauta informacija arba ji neteisinga;

2) steigiamą kredito unija neatitinka šio straipsnio 7 dalyje nustatytų reikalavimų.

9. Apie priimtą sprendimą dėl licencijos išdavimo paskelbiama priežiūros institucijos interneto svetainėje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2967](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11347

10. Kredito unija turi teisę pradėti teikti finansines paslaugas tik gavusi licenciją ir įregistruota Juridinių asmenų registre arba, jeigu licencija išduodama ne steigiamai kredito unijai, – tik gavusi licenciją ir įregistravusi atitinkamus pakeitimus Juridinių asmenų registre.

11. Licenciją turinti kredito unija visada privalo atitikti reikalavimus, kurie nustatyti dėl licencijos išdavimo. Kredito unija šiame įstatyme ir priežiūros institucijos teisės aktuose nustatytais atvejais ir tvarka privalo informuoti priežiūros instituciją apie informacijos, kuri buvo pateikta licencijai gauti, pasikeitimus.

12. Kredito unijai draudžiama perleisti licencijos suteikiamas teises ar kitaip leisti kitam asmeniui teikti licencines finansines paslaugas ne kredito unijos vardu ir jos naudai.

8 straipsnis. Licencijos atšaukimas ar jos galiojimo sustabdymas

1. Licencijos atšaukimo pagrindus nustato Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymas. Be Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymo 10 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų pagrindų, licencija gali būti atšaukiama priežiūros institucijos sprendimu, jeigu:

- 1) kredito unija neatitinka reikalavimų, kurie nustatyti licencijos išdavimui;
- 2) kredito unija pasibaigia dėl reorganizavimo ar priimamas sprendimas likviduoti kredito uniją;
- 3) užbaigtas kredito unijos pertvarkymas pagal šio įstatymo 71 straipsnį;
- 4) kredito unija neįmoka pirmosios (avansinės) draudimo įmokos pagal Lietuvos Respublikos indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymą, jeigu kredito unija privalo ją mokėti, arba draudimas nutraukiamas visam laikui;
- 5) kredito unija, kai buvo įregistruota Juridinių asmenų registre arba, jeigu licencija buvo išduota ne steigiamai kredito unijai, – kai įregistravo atitinkamus pakeitimus Juridinių asmenų registre, netapo centrinės kredito unijos nare arba pasibaigus jos narystei vienoje centrinėje kredito unijoje netapo kitos centrinės kredito unijos nare.

2. Apie licencijos atšaukimą ar jos galiojimo sustabdymą pranešama kredito unijai ir paskelbiama priežiūros institucijos interneto svetainėje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2967](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11347

3. Priežiūros institucijos sprendimas atšaukti licenciją turi būti motyvuotas.

4. Licencija taip pat gali būti atšaukiama ar jos galiojimas gali būti sustabdomas šio įstatymo aštuntajame skirsnyje nustatytais pagrindais ir tvarka.

5. Atšaukus licenciją, kredito unija neturi teisės teikti finansinių paslaugų, išskyrus tai, kiek tai būtina atsiskaityti su kredito unijos kreditoriais, ir šio įstatymo devintajame ir dešimtajame skirsniuose nustatyta tvarka turi būti sprendžiamas klausimas dėl kredito unijos likvidavimo ar bankroto bylos jai kėlimo.

9 straipsnis. Kredito unijos filialai, atstovybės ir kiti struktūriniai padaliniai

1. Kredito unija filialus ir kitus kredito unijos įstatuose nurodytus struktūrinius padalinius gali steigti įstatuose nustatyta tvarka tik Lietuvos Respublikos savivaldybės, kurioje įregistruota kredito unijos buveinė, teritorijoje ir kitų kredito unijos įstatuose nurodytų savivaldybių, kurios ribojasi su šia savivaldybe, teritorijose.

2. Kredito unijos filialo nuostatai, kredito unijos filialo ir kitų struktūrinių padalinių, teikiančių finansines paslaugas, valdymo ir organizacinė struktūra, apskaitos sistema, apsaugos užtikrinimo priemonės, patalpos, turto draudimas turi užtikrinti saugią ir patikimą jų veiklą ir atitikti tai reglamentuojančius teisės aktus.

3. Visi kredito unijos struktūriniai padaliniai, kuriuose teikiamos finansinės paslaugos, turi turėti ryšio priemonių, užtikrinančių informacijos apie atliktas operacijas perdavimą į kredito unijos buveinę kredito unijos nustatyta tvarka taip, kad būtų galima sudaryti kredito unijos dienos balansą.

4. Kredito unijos atstovybė neturi teisės teikti finansinių paslaugų.

TREČIASIS SKIRSNIS KREDITO UNIJOS NARIAI

10 straipsnis. Kredito unijos nariai

1. Kredito unijos nariais gali būti veiksnius fiziniai asmenys, kurie atitinka vieną iš šių kredito unijos pasirinktų narystės kriterijų:

1) gyvena, dirba arba mokosi Lietuvos Respublikos savivaldybės, kurioje įregistruota kredito unijos buveinė, teritorijoje ar kitų kredito unijos įstatuose nurodytų savivaldybių, kurios ribojasi su šia savivaldybe, teritorijose arba

2) dirba įmonėse, įstaigose, kurias vienija ta pati ekonominės veiklos rūšis, arba

3) priklauso atitinkamos ekonominės veiklos šakos profesinei sąjungai arba jų susivienijimui.

2. Kredito unijos nariais gali būti kredito unijos nario sutuoktinis (sugyventinis), kartu gyvenantys vaikai (įvaikiai) ir tėvai (įtėviai), neatsižvelgiant į šio straipsnio 1 dalyje nurodytus kriterijus.

3. Konkrečius šio straipsnio 1 dalyje nurodytas narystės kriterijus turi būti nurodytas kredito unijos įstatuose. Kredito unijos nariu gali tapti asmuo, atitinkantis kredito unijos įstatuose nustatytą kriterijų, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nustatytą atvejį.

4. Kredito unijos asocijuotais nariais gali būti šie Lietuvos Respublikoje įregistruoti ir Lietuvos Respublikos savivaldybės, kurioje įregistruota kredito unijos buveinė, teritorijoje ir kitų kredito unijos įstatuose nurodytų savivaldybių, kurios ribojasi su šia savivaldybe, teritorijose buveinę turintys juridiniai asmenys:

1) asociacijos, profesinės sąjungos, profesinių sąjungų susivienijimai, religinės bendruomenės ir bendrijos, advokatų profesinės bendrijos, sodininkų bendrijos, daugiabučių gyvenamųjų namų ar kitos paskirties pastatų savininkų bendrijos, viešosios įstaigos, šeimos, kooperatinės bendrovės (kooperatyvai), žemės ūkio bendrovės;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2132](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08711

2) kredito unijos narių – fizinių asmenų – individualios įmonės, taip pat tikrosios ūkinės bendrijos, komandinės ūkinės bendrijos, uždarnosios akcinės bendrovės, mažosios bendrijos, kuriose kredito unijos narys ar nariai valdo įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis, suteikiančias teisę kontroliuoti įmonės veiklą. Šiame punkte nurodyti juridiniai asmenys gali būti kredito unijos asocijuotais nariais, jeigu jie atitinka Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme numatytų vidutinių, mažų ir labai mažų įmonių sąvokų apibrėžtį.

5. Kredito unijos įstatuose gali būti nustatyta ir papildomų kredito unijos narių priėmimo į kredito uniją kriterijų.

6. Jeigu reorganizuojant kredito uniją dalyvauja kredito unijos, kurių buveinės įregistruotos besiribojančiose savivaldybėse ir kurių narystės kriterijai atitinka šio straipsnio 1 dalies 1 punktą, po reorganizavimo veiklą vykdančios kredito unijos narystės kriterijus gali apimti reorganizuojamos ir reorganizavime dalyvaujančios vienos ar kelių kredito unijų narystės kriterijus. Tuo atveju, kai reorganizuojant kredito uniją dalyvauja kredito unijos, kurių buveinės įregistruotos nesiribojančiose savivaldybėse, po reorganizavimo veiklą vykdančios kredito unijos nariais gali būti fiziniai asmenys, jeigu jie gyvena, dirba arba mokosi savivaldybės, kurioje įregistruota po reorganizavimo veiklą vykdančios kredito unijos buveinė, teritorijoje ir kitų po reorganizavimo veikiančios kredito unijos įstatuose nurodytų savivaldybių, kurios ribojasi su šia savivaldybe, teritorijose. Šios nuostatos *mutatis mutandis* taikomos ir po reorganizavimo veiklą vykdančios kredito unijos asocijuotiems nariams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2132](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08711

7. Kredito unijos asocijuotas narys privalo vykdyti visas kredito unijos nario pareigas ir gali naudotis visomis kredito unijos teikiamomis paslaugomis ir nario teisėmis, išskyrus teisę balsuoti, būti išrinktam į kredito unijos valdymo ir priežiūros organus, komisijas, komitetus ir tarnybas. Kredito unijos įstatuose gali būti numatyta ir kitų asocijuoto nario teisių apribojimų: nustatytas didžiausias indėlis, kurį leidžiama priimti iš vieno asocijuoto nario, apribotas pajinio įnašo ir (ar) paskolos dydis, reglamentuota indėlio sugrąžinimo tvarka ir kita.

8. Mažiausiai kredito unijos narių, neįskaitant asocijuotų narių, yra 150.

9. Kredito unijos nariais negali būti:

1) asmenys, teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka priežiūros institucijai nepateikę duomenų, leidžiančių nustatyti jų tapatybę, dalyvius, veiklą, finansinę būklę, juridinio asmens vadovus (juridinio asmens organų, išskyrus dalyvių susirinkimą, narius);

2) asmenys, nesutinkantys, kad priežiūros institucija įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka tvarkytų šiame įstatyme numatytoms licencijoms, leidimams ir sutikimams išduoti reikalingus duomenis apie juos, įskaitant asmens duomenis ir informaciją apie asmens teistumą, sveikatą.

10. Kredito unija privalo Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymo 15 straipsnyje nustatyta tvarka tvarkyti kredito unijos narių registrą, kuriame nurodomi kredito unijos nariai ir asocijuoti nariai.

11. Kredito unijos nariai privalo narių teisėmis naudotis ir pareigas atlikti taip, kad kredito unija veiktų stabiliai ir patikimai.

12. Asmuo kredito unijos nariu gali būti priimtas, jeigu jis atitinka visus kredito unijos nariui keliamus reikalavimus, nustatytus šiame įstatyme ir kredito unijos įstatuose.

11 straipsnis. Kredito unijos nario teisės ir pareigos

1. Kredito unijos narys turi šias teises:

1) dalyvauti kredito unijos visuotiniuose narių susirinkimuose ir balsuodamas turėti tik vieną balsą;

2) rinkti kredito unijos valdymo ir priežiūros organus, būti išrinktas į juos ir siūlyti kandidatus į kredito unijos visuotinio narių susirinkimo renkamų organų narius (ne vėliau kaip likus 10 dienų iki kredito unijos visuotinio narių susirinkimo);

3) gauti informaciją apie kredito unijos metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkinius, valdybos ataskaitas dėl kredito unijos veiklos, visuotinių narių susirinkimų protokolus ir sprendimus. Atsisakyti suteikti informaciją galima, jeigu joje yra kredito unijos paslapčių. Atsisakymas pateikti prašomus dokumentus ar informaciją turi būti įforminamas raštu, jeigu to

reikalauja kredito unijos narys. Ginčus dėl kredito unijos nario teisės gauti informaciją sprendžia teismas;

4) apskųsti teismui kredito unijos visuotinio narių susirinkimo, valdymo ir priežiūros organų nutarimus;

5) išstoti iš kredito unijos;

6) gauti nariams skirstomo pelno dalį;

7) gauti likviduojamos kredito unijos turto dalį, proporcingą jo pajinio įnašo dydžiui;

8) palikti testamentu savo pagrindinį ir (ar) papildomus pajus vienam ar keliems asmenims;

9) kredito unijos valdybos sutikimu perleisti savo pagrindinį ir (ar) papildomus pajus kitų asmenų nuosavybėn. Valdyba neduoda sutikimo perleisti pajų, jeigu jį įgyjantis asmuo pagal šį įstatymą negali būti kredito unijos nariu ar neatitinka narystės kriterijaus;

10) reikalauti, kad kredito unija grąžintų jo pajinį įnašą ar pajinio įnašo dalį, laikydamosi šio įstatymo 14 ir 47 straipsniuose nustatytos tvarkos, išskyrus atvejus, kai įsigytas šio įstatymo 35 straipsnio 5 dalyje numatytas pajus.

2. Kredito unijos įstatuose gali būti numatytos ir kitos nario teisės, neprieštaraujančios Lietuvos Respublikos įstatymams.

3. Kredito unijos narys neturi teisės balsuoti visuotiniame narių susirinkime, kai visuotinis narių susirinkimas sprendžia jo narystės kredito unijoje klausimą, taip pat kitais kredito unijos įstatuose numatytais atvejais, kai jis yra tiesiogiai suinteresuotas.

4. Kredito unijos narys privalo:

1) turėti kredito unijoje ne mažesnio, negu šio įstatymo ir įstatų nuostatos reikalauja, dydžio pagrindinį pajų;

2) laiku pranešti apie savo narystės kredito unijoje pagrindo išnykimą;

3) įstatuose nurodytu laiku ir tvarka mokėti stojamąjį mokestį, pajinius įnašus ir kitus papildomus įnašus;

4) laikytis įstatų, vykdyti įsipareigojimus kredito unijai, jos valdymo ir priežiūros organų nutarimus, dalyvauti kredito unijos veikloje;

5) tinkamai ir laiku vykdyti su juo sudarytas paskolų, indėlių laikymo kredito unijoje ir kitas sutartis.

5. Kredito unijos narys negali būti tuo pačiu metu kitos kredito unijos nariu, jeigu įstatai tai draudžia.

12 straipsnis. Narystės kredito unijoje pasibaigimo pagrindai

Narystė kredito unijoje pasibaigia, kai:

- 1) kredito unijos valdyba patenkina nario prašymą išstoti iš kredito unijos;
- 2) kredito unijos narys pripažįstamas neveiksniu tam tikroje srityje Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka;
- 3) kredito unijos narys pašalinamas iš kredito unijos;
- 4) kredito unijos narys – fizinis asmuo – miršta arba kredito unijos asocijuotas narys – juridinis asmuo – reorganizuojamas ar likviduojamas;
- 5) kredito unijos narys tampa kitos kredito unijos nariu, jeigu kredito unijos įstatai draudžia būti nariu daugiau negu vienoje kredito unijoje;
- 6) kredito unijos narys perleidžia pagrindinį pajų kitam asmeniui;
- 7) kredito unija likviduojama.

13 straipsnis. Pašalinimas iš kredito unijos

1. Jeigu kredito unijos narys nebeatitinka narystės kredito unijoje kriterijaus, nevykdo savo pareigų, pažeidžia šį įstatymą ir kredito unijos įstatus, jis gali būti pašalintas iš kredito unijos tik visuotinio narių susirinkimo sprendimu. Iki visuotinio narių susirinkimo, kuriame bus svarstomas kredito unijos nario pašalinimo klausimas, kredito unijos valdyba gali sustabdyti nario teises. Nuo kredito unijos valdybos sprendimo sustabdyti nario teises, narys praranda teisę naudotis kredito unijos teikiamomis paslaugomis.

2. Kredito unijos narys gali būti pašalintas, jeigu už jo pašalinimą balsavo 2/3 visuotiniame narių susirinkime dalyvavusių kredito unijos narių.

3. Jeigu pašalintas kredito unijos narys nesutinka su visuotinio narių susirinkimo sprendimu jį pašalinti, jis turi teisę per 3 mėnesius nuo tos dienos, kurią sužinojo ar turėjo sužinoti apie sprendimo priėmimą, kreiptis į teismą dėl tokio sprendimo panaikinimo.

14 straipsnis. Atsiskaitymai su kredito unijos nariais

1. Pajinis įnašas, sumokėtas už pagrindinį pajų, gali būti gražinamas tik narystei kredito unijoje pasibaigus, o pajinis įnašas, sumokėtas už papildomą pajų, gali būti gražinamas ir narystei kredito unijoje nepasibaigus.

2. Kredito unija, gražindama asmeniui jo pajinį įnašą už pagrindinį ir (ar) papildomus pajus, privalo jį proporcingai sumažinti, atsižvelgdama į tų metų, kuriais narystė kredito unijoje pasibaigė ar kuriais kredito unijoje buvo gautas prašymas gražinti pajinius įnašus už papildomus pajus, patvirtintoje metinėje balansinėje ataskaitoje įrašytą kredito unijos nuostolių ir privalomojo rezervo arba rezervinio kapitalo bendrą sumą, jei bendra suma yra nuostoliai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2776](#), 2020-01-14, paskelbta TAR 2020-01-29, i. k. 2020-02011

3. Kredito unija su savo nariu atsiskaito išmokėdama jam priklausantį pajinį įnašą už pagrindinį ir (ar) papildomus pajus ir kitas išmokas, susijusias su jo dalyvavimu kredito unijos pajiniame kapitale, tik po to, kai įvertinusi kredito unijos finansinę būklę nustato, kad atsiskaitymas nekels grėsmės kredito unijos veiklos stabilumui ir patikimumui. Visuotiniam narių susirinkimui patvirtinus metinių finansinių ataskaitų rinkinį ir kredito unijai nusprendus su nariu (nariais) atsiskaityti, apie šį sprendimą kredito unija privalo raštu pranešti priežiūros institucijai ir gauti priežiūros institucijos leidimą mažinti pajinį kapitalą. Pateikiamame priežiūros institucijai prašyme dėl leidimo mažinti pajinį kapitalą gavimo nurodoma bendra gražintina kredito unijos nariams, kurių narystė kredito unijoje pasibaigė ar kurių prašymai gražinti pajinius įnašus už papildomus pajus buvo gauti praėjusiais finansiniais metais, pajinių įnašų suma. Leidimas mažinti pajinį kapitalą išduodamas, jeigu priežiūros institucija įsitikina, kad sumažinus kredito unijos pajinį kapitalą jis bus pakankamas užtikrinti stabilią ir patikimą kredito unijos veiklą.

4. Asmuo, kurio narystė kredito unijoje pasibaigė dėl jo išstojimo, pašalinimo, pajaus perleidimo kitam asmeniui ar tapimo kitos kredito unijos nariu, jeigu kredito unijos įstatai draudžia būti nariu daugiau negu vienoje kredito unijoje, praranda teisę naudotis naujomis tik kredito unijos nariams teikiamomis finansinėmis paslaugomis.

5. Mirusiam nariui priklausančios lėšos išmokamos jo įpėdiniams tokia pačia tvarka kaip ir išstojimo ar pašalinimo atvejais, jeigu mirusiojo įpėdiniai nėra tos kredito unijos nariai ir neįstoja į ją šiame įstatyme ir kredito unijos įstatuose nustatyta tvarka.

6. Pripažintam neveiksniui nariui priklausančios lėšos išmokamos per jo teisėtą atstovą, kai šis pateikia reikiamus dokumentus.

TAR pastaba. 14 straipsnio nuostatos taikomos tik tiems kredito unijų papildomiems pajams, kurie įsigyti nuo įstatymo Nr. XII-2567 įsigaliojimo dienos (2017-01-01). Iki šio įstatymo įsigaliojimo įsigytiems papildomiems pajams taikomos iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusios Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo nuostatos.

15 straipsnis. Įgaliotiniai

Kredito unijos narys turi teisę įgalioti kitą asmenį balsuoti už jį kredito unijos visuotiniame narių susirinkime ar atlikti kitus veiksmus. Tas asmuo kredito unijos visuotiniame narių susirinkime gali atstovauti ne daugiau kaip trims kredito unijos nariams arba pagal sutartį įsigyti balsavimo teisę ne daugiau kaip iš trijų kredito unijos narių. Nario įgaliotinis turi būti patvirtintas notaro. Kredito unijos nario įgaliotiniu negali būti kredito unijos vadovai.

16 straipsnis. Nario atsakomybė už kredito unijai padarytą žalą

Kredito unijos narys už kredito unijai padarytą žalą atsako Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka. Narystės kredito unijoje pasibaigimas neatleidžia nuo atsakomybės už kredito unijai padarytą žalą.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

KREDITO UNIJOS VALDYMAS

17 straipsnis. Kredito unijos organai

1. Kredito unijoje turi būti šie organai: kredito unijos visuotinis narių susirinkimas, valdyba ir administracijos vadovas.

2. Kredito unijos valdymo organai yra kredito unijos valdyba ir kredito unijos administracijos vadovas.

3. Kredito unijoje gali būti sudaromas kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba. Jeigu kredito unijoje nesudaroma stebėtojų taryba, šiame įstatyme stebėtojų tarybai nustatytos funkcijos kitų kredito unijos organų kompetencijai nepriskiriamos, išskyrus šio įstatymo 25 straipsnio 4 dalyje nustatytą atvejį.

4. Kredito unijos organų sudarymo ir darbo tvarką, kompetenciją ir funkcijas, atsakomybę nustato kredito unijos įstatai, Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, šis įstatymas, taip pat Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymas ir Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymas, jeigu šis įstatymas nenustato ko kita.

18 straipsnis. Kredito unijos visuotinis narių susirinkimas

1. Kredito unijos visuotinis narių susirinkimas negali būti pakeistas kredito unijos narių atstovų susirinkimu.

2. Tik kredito unijos visuotinis narių susirinkimas gali:

1) keisti kredito unijos įstatus;

2) keisti kredito unijos buveinę;

3) rinkti ir atšaukti stebėtojų tarybos, valdybos, paskolų komiteto narius ir iš jų atitinkamai – stebėtojų tarybos, valdybos, paskolų komiteto pirmininkus, auditorių ar audito įmonę;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-102](#), 2016-12-15, paskelbta TAR 2016-12-23, i. k. 2016-29414

4) priimti nutarimą pašalinti narį iš kredito unijos;

5) nustatyti metines išmokas (tantjemas) kredito unijos vadovams ir paskolų komiteto nariams;

6) nustatyti lėšų, kurias galima skirti auditoriaus arba audito įmonės darbui apmokėti, limitą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-102](#), 2016-12-15, paskelbta TAR 2016-12-23, i. k. 2016-29414

7) tvirtinti metinę kredito unijos pajamų ir išlaidų sąmatą;

8) tvirtinti metinių finansinių ataskaitų rinkinį, priimti nutarimą dėl pelno paskirstymo ir nuostolių atlyginimo tvarkos;

9) pritarti centrinės kredito unijos steigimo sutarties pasirašymui, spręsti klausimą dėl kredito unijos įstojimo į centrinę kredito uniją ir išstojimo iš jos;

10) priimti nutarimą reorganizuoti, pertvarkyti ar likviduoti kredito uniją;

11) spręsti klausimą dėl kredito unijos įstojimo į asociacijas ir išstojimo iš jų;

12) įvertinti kredito unijos stebėtojų tarybos, valdybos, paskolų komiteto, vidaus audito tarnybos ataskaitas;

13) spręsti stebėtojų tarybai ar valdybai pavestus klausimus, jeigu to prašo stebėtojų taryba ar valdyba;

14) priimti nutarimus dėl disponavimo kredito unijos turtu ir ilgalaikio turto įsigijimo, kredito unijų ilgalaikių paskolų paėmimo ir suteikimo, laidavimo ar garantavimo už kitų asmenų prievolės, jeigu turto vertė ar sandorių suma viršija 1/10 kredito unijos nuosavo kapitalo, nebent kredito unijos visuotinis narių susirinkimas 2/3 balsų dauguma priima sprendimą suteikti tokią teisę valdybai ir tokia valdybos teisė yra numatyta kredito unijos įstatuose;

15) spręsti kitus jo kompetencijai įstatymų ir kredito unijos įstatų priskirtus klausimus.

19 straipsnis. Kredito unijos visuotinio narių susirinkimo šaukimo pagrindai

1. Kredito unijos visuotinį narių susirinkimą šaukia kredito unijos valdyba, o jeigu valdyba nustatytais atvejais ir tvarka susirinkimo nesušaunkia, – stebėtojų taryba, administracijos vadovas arba ne mažiau kaip 1/4 kredito unijos narių, neįskaitant asocijuotų narių.

2. Neeilinis kredito unijos visuotinis narių susirinkimas privalo būti šaukiamas, kai:

1) to reikalauja priežiūros institucija, nustatanti susirinkimo sušaukimo terminus ir darbotvarkę;

2) to reikalauja valdyba, stebėtojų taryba arba ne mažiau kaip 1/4 kredito unijos narių, neįskaitant asocijuotų narių;

3) kitais kredito unijos įstatuose ir Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytais atvejais.

20 straipsnis. Kredito unijos visuotinio narių susirinkimo kvorumas ir nutarimų priėmimas

1. Kredito unijos visuotinis narių susirinkimas gali priimti nutarimus, jeigu jame dalyvauja daugiau kaip $1/2$ visų kredito unijos narių, neįskaitant asocijuotų narių. Nustačius, kad kvorumas yra, laikoma, kad jis yra viso susirinkimo metu. Jeigu kvorumo nėra, šaukiamas pakartotinis susirinkimas, kuris turi teisę priimti nutarimus tik pagal neįvykusio susirinkimo darbotvarkę, jeigu jame dalyvauja daugiau kaip $1/20$ visų kredito unijos narių, neįskaitant asocijuotų narių.

2. Kredito unijos visuotiniame narių susirinkime dalyvaujantys kredito unijos nariai (jų įgaliotiniai) registruojami dalyvių sąrašė, kurį pasirašo susirinkimo pirmininkas ir sekretorius. Dalyvauti visuotiniame narių susirinkime patariamojo balso teise gali ir administracijos vadovas, kuris nėra kredito unijos narys. Kredito unijos narys gali balsuoti iš anksto raštu užpildydamas bendrąjį balsavimo biuletenį. Jeigu kredito unijos narys pasinaudoja savo teise balsuoti iš anksto raštu, jis, susipažinęs su visuotinio narių susirinkimo darbotvarke ir sprendimų projektais, užpildo ir pateikia kredito unijai bendrąjį balsavimo biuletenį – jame jis praneša visuotiniam narių susirinkimui savo valią už ar prieš atskirai dėl kiekvieno sprendimo. Kredito unijos nariai, iš anksto balsavę raštu, laikomi dalyvaujančiais visuotiniame narių susirinkime ir jų balsai įskaitomi į susirinkimo kvorumą bei balsavimo rezultatus. Pakartotiniame visuotiniame narių susirinkime galioja neįvykusio susirinkimo bendrieji balsavimo biuleteniai. Narys neturi teisės balsuoti visuotiniame narių susirinkime svarstant sprendimą, dėl kurio jis iš anksto pareiškė savo valią raštu.

3. Jeigu šio įstatymo nustatytais atvejais kredito unijos narys negali balsuoti priimant sprendimus atskirais klausimais, balsavimo rezultatai šiais atskirais klausimais nustatomi pagal susirinkime dalyvaujančių ir turinčių balsavimo teisę sprendžiant šį klausimą narių balsų skaičių.

4. Balsavimas kredito unijos visuotiniame narių susirinkime yra atviras. Slaptai balsuojama, jeigu to reikalauja ne mažiau kaip $1/4$ susirinkime dalyvaujančių kredito unijos narių.

5. Kredito unijos visuotinio narių susirinkimo nutarimai priimami kredito unijos narių, užsiregistravusių susirinkimo dalyvių sąrašė, balsų dauguma, išskyrus šio įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 1, 4, 5, 10 ir 11 punktuose nurodytus atvejus. Šiais atvejais sprendimai priimami ne mažiau kaip $2/3$ kredito unijos narių, užsiregistravusių susirinkimo dalyvių sąrašė, balsų dauguma.

6. Kredito unijos visuotinio narių susirinkimo protokolą pasirašo susirinkimo pirmininkas, sekretorius ir vienas susirinkimo įgaliotas kredito unijos narys. Jeigu visi kredito unijos visuotiniame narių susirinkime dalyvaujantys kredito unijos nariai (jų įgaliotiniai) balsavo raštu, protokolą pagal gautus balsus surašo ir pasirašo administracijos vadovas. Prie protokolo turi būti pridėdama: susirinkimo dalyvių registravimo sąrašas; įgaliojimai ir kiti dokumentai,

patvirtinantys asmenų teisę balsuoti; iš anksto raštu balsavusių kredito unijos narių bendrieji balsavimo biuleteniai.

7. Apie visuotinio narių susirinkimo priimtus sprendimus ne vėliau kaip per 15 dienų nuo susirinkimo dienos šio įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje nustatytais būdais turi būti informuojami kredito unijos nariai.

21 straipsnis. Kredito unijos visuotinių narių susirinkimų šaukimo terminai ir tvarka

1. Eilinių visuotinių narių susirinkimą šaukia kredito unijos valdyba kasmet ne vėliau kaip per 4 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos. Apie šaukiamą eilinių visuotinių narių susirinkimą kredito unijos valdyba privalo ne vėliau kaip prieš 20 dienų iki susirinkimo dienos, be įstatuose nurodytų informavimo būdų, paskelbti kredito unijos interneto svetainėje (jeigu ją kredito unija turi), centrinės kredito unijos, kurios nare yra kredito unija, interneto svetainėje, regioninėje spaudoje ir pranešti kredito unijos nariams elektroninių ryšių priemonėmis: elektroniniu paštu, trumpąja (SMS) žinute arba per elektroninės bankininkystės sistemas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2132](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08711

Nr. [XIII-2776](#), 2020-01-14, paskelbta TAR 2020-01-29, i. k. 2020-02011

2. Neeilinio visuotinio narių susirinkimo šaukimo iniciatoriai pateikia valdybai paraišką. Joje nurodoma: susirinkimo šaukimo pagrindas, tikslas ir darbotvarkės projektas. Valdyba, gavusi paraišką, privalo per 10 dienų nuo paraiškos gavimo dienos priimti sprendimą sušaukti neeilinį visuotinių narių susirinkimą. Neeilinis visuotinis narių susirinkimas turi įvykti ne vėliau kaip per 30 dienų nuo paraiškos gavimo dienos, tačiau ne anksčiau kaip praėjus 20 dienų nuo kredito unijos narių informavimo apie susirinkimo sušaukimą dienos šio straipsnio 1 dalyje nustatytais būdais.

3. Pakartotinis kredito unijos visuotinis narių susirinkimas turi būti sušauktas ne vėliau kaip per 10 dienų nuo neįvykusio susirinkimo dienos, o kredito unijos nariai raštu turi būti apie jį informuoti šio straipsnio 1 dalyje nustatytais būdais ne vėliau kaip likus 5 dienoms iki pakartotinio susirinkimo dienos.

4. Pranešime apie visuotinių narių susirinkimą turi būti nurodyta:

1) kredito unijos pavadinimas ir adresas;

2) susirinkimo data, laikas ir vieta;

3) susirinkimo darbotvarkė;

4) asmens, įgalioto teikti išsamią informaciją apie šaukiamą visuotinių narių susirinkimą, kontaktiniai duomenys (vardas, pavardė, telefono numeris, elektroninio pašto adresas).

5. Ne vėliau kaip likus 5 dienoms iki susirinkimo dienos kredito unijos nariams turi būti suteikta galimybė susipažinti su dokumentais, susijusiais su susirinkimo darbotvarke.

6. Visuotinio narių susirinkimo pirmininkas kiekvieną kartą sušaukus susirinkimą renkamas iš kredito unijos narių, o iki jo išrinkimo pirmininkauja stebėtojų tarybos pirmininkas, jeigu kitaip nenumato kredito unijos įstatai.

7. Visuotinis narių susirinkimas neturi teisės priimti nutarimų darbotvarkėje nepaskelbtais klausimais, jeigu jame dalyvauja mažiau kaip 2/3 kredito unijos narių, neįskaitant asocijuotų narių. Pakartotiniame susirinkime galioja tik neįvykusio susirinkimo darbotvarkė.

22 straipsnis. Bendrasis balsavimo biuletenis

1. Jeigu balsavimo teisę turintys kredito unijos nariai raštu pareikalauja, kredito unija turi parengti ir ne vėliau kaip likus 10 dienų iki visuotinio narių susirinkimo išsiųsti bendrąjį balsavimo biuletenį to pareikalavusiems nariams registruotu laišku, elektroninių ryšių priemonėmis ar įteikti jį asmeniškai pasirašytinai.

2. Bendrajame balsavimo biuletenyje turi būti nurodyta:

1) visų iki bendrojo balsavimo biuletenio išsiuntimo dienos pasiūlytų sprendimų projektai. Jie turi būti suformuluoti taip, kad narys galėtų balsuoti už ar prieš sprendimo projektą;

2) kandidatai į visuotinio narių susirinkimo renkamą kredito unijos organų narius, kitas pareigybes, įmonės kandidatės į renkamą audito įmonę. Kandidatai turi būti nurodyti taip, kad narys galėtų pažymėti, už kurį kandidatą balsuoja.

3. Užpildytame bendrajame balsavimo biuletenyje turi būti nurodyta kredito unijos nario vardas, pavardė ir gimimo data.

4. Užpildytą bendrąjį balsavimo biuletenį turi pasirašyti kredito unijos narys arba nario įgaliotas fizinis asmuo. Jeigu užpildytą bendrąjį balsavimo biuletenį pasirašo asmuo, kuris nėra narys, prie užpildyto bendrojo balsavimo biuletenio turi būti pridėtas teisę balsuoti patvirtinantis dokumentas.

5. Bendrasis balsavimo biuletenis laikomas galiojančiu ir negali būti atšauktas, jeigu jis atitinka šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytus reikalavimus ir kredito unija jį gavo iki visuotinio narių susirinkimo.

6. Jeigu bendrasis balsavimo biuletenis neatitinka šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytų reikalavimų, laikoma, kad kredito unijos narys iš anksto nebalsavo.

7. Jeigu bendrasis balsavimo biuletenis užpildytas taip, kad atskiru klausimu neįmanoma nustatyti kredito unijos nario valios, laikoma, kad kredito unijos narys šiuo klausimu iš anksto nebalsavo.

23 straipsnis. Stebėtojų taryba

1. Stebėtojų taryba yra kolegialus kredito unijos veiklą prižiūrintis organas. Stebėtojų tarybos veiklai vadovauja pirmininkas.

2. Stebėtojų tarybos narių skaičius nustatomas kredito unijos įstatuose. Turi būti ne mažiau kaip trys ir ne daugiau kaip devyni stebėtojų tarybos nariai. Stebėtojų tarybą ir jos pirmininką renka kredito unijos visuotinis narių susirinkimas kredito unijos nustatytam, bet ne ilgesniam kaip 4 metų, laikotarpiui. Stebėtojų taryba funkcijas atlieka kredito unijos įstatuose nustatytą laiką arba tol, kol naujai išrinktos stebėtojų tarybos nariai pradeda eiti pareigas. Visuotinis narių susirinkimas gali atšaukti visą stebėtojų tarybą ar pavienius jos narius ir nesibaigus jų kadencijai. Stebėtojų tarybos nario kadencijų skaičius neribojamas. Jeigu renkami pavieniai stebėtojų tarybos nariai, jie renkami tik iki veikiančios stebėtojų tarybos kadencijos pabaigos.

3. Stebėtojų tarybos nariu negali būti kredito unijos administracijos vadovas, valdybos narys, paskolų komiteto narys, vidaus audito tarnybos narys ar kitas kredito unijos darbuotojas.

4. Stebėtojų taryba ar jos nariai savo veiklą pradeda nuo visuotinio narių susirinkimo nustatytos datos, bet ne anksčiau, negu priežiūros institucija išdavė leidimą eiti pareigas.

5. Kai kredito unijos įstatai keičiami dėl stebėtojų tarybos sudarymo ar jos narių skaičiaus padidinimo, naujai išrinkti stebėtojų tarybos nariai savo veiklą gali pradėti tik nuo pakeistų kredito unijos įstatų įregistravimo dienos, bet ne anksčiau, negu priežiūros institucija išdavė leidimą eiti pareigas. Šiuo atveju sprendimo dėl kredito unijos įstatų pakeitimo priėmimas ir naujų stebėtojų tarybos narių rinkimas gali vykti tame pačiame visuotiniame narių susirinkime, jeigu tai numatyta susirinkimo darbotvarkėje.

6. Stebėtojų tarybos narys gali atsistatydinti iš pareigų kadencijai nesibaigus, apie tai raštu įspėjęs stebėtojų tarybą ne vėliau kaip prieš 14 dienų.

7. Jeigu renkami pavieniai stebėtojų tarybos nariai, jie renkami tik iki veikiančios stebėtojų tarybos kadencijos pabaigos.

24 straipsnis. Stebėtojų tarybos kompetencija

1. Stebėtojų taryba:

1) kontroliuoja, kaip paskolų komitetas, valdyba ir administracijos vadovas vykdo visuotinio narių susirinkimo nutarimus;

2) vertina kredito unijos valdybos, paskolų komiteto, vidaus audito tarnybos veiklą;

3) pateikia kredito unijos visuotiniam narių susirinkimui valdybos, paskolų komiteto, vidaus audito tarnybos ataskaitas su savo išvadomis ir pasiūlymais;

4) įspėja kredito unijos valdybą, paskolų komitetą ir administracijos vadovą, kad nedelsiant pašalintų veiklos kredito unijoje pažeidimus, arba praneša apie tai visuotiniam narių susirinkimui, taip pat gali siūlyti visuotiniam narių susirinkimui atšaukti valdybos ir paskolų komiteto narius, o valdybai – atšaukti administracijos vadovą, jeigu jie, stebėtojų tarybos įsitikinimu, pažeidė šį įstatymą, kitus teisės aktus, kredito unijos įstatus;

5) periodiškai vertina kredito unijos vidaus audito tarnybos ataskaitas;

6) pateikia visuotiniam narių susirinkimui savo išvadas ir pasiūlymus dėl metinių finansinių ataskaitų rinkinio, pelno paskirstymo ir (ar) nuostolių atlyginimo tvarkos projektų bei valdybos parengtos kredito unijos veiklos ataskaitos, taip pat dėl vidaus audito tarnybos ir auditoriaus ar audito įmonės nustatytų pažeidimų ir kitų trūkumų;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-102](#), 2016-12-15, paskelbta TAR 2016-12-23, i. k. 2016-29414

7) nustato ir tvirtina skolinimo kredito unijos vadovams ir su kredito unijos vadovais artimaisiais ryšiais susijusiems asmenims sąlygas ir tvarką;

8) atstovauja kredito unijai teisme, kai nagrinėjami ginčai tarp kredito unijos ir valdybos, tarp kredito unijos narių ir valdybos, tarp kredito unijos ir administracijos vadovo;

9) siūlo valdybai ir administracijos vadovui atšaukti priimtus neteisėtus nutarimus;

10) gali perduoti jos kompetencijai priskirtus klausimus spręsti visuotiniam narių susirinkimui;

11) svarsto ar sprendžia kitus klausimus, kuriuos pagal šį ir kitus įstatymus ar kredito unijos įstatus turi svarstyti ar spręsti kredito unijos stebėtojų taryba.

2. Stebėtojų tarybos posėdžiai turi būti protokoluojami. Protokole turi būti:

1) nurodyta posėdžio vieta ir laikas, posėdyje dalyvaujantys stebėtojų tarybos nariai, posėdžio pirmininkas, ar yra kvorumas, posėdžio darbotvarkė;

2) išdėstyta kiekvieno svarstomo klausimo esmė, nurodyti dokumentai ir informacija, kurių pagrindu svarstomas kiekvienas klausimas, išdėstyta, ką kalbėjo posėdžio dalyviai, ir jų pasiūlymai kiekvienu svarstomu klausimu, įrašyti balsavimo rezultatai ir priimti sprendimai, pridėtos posėdžio dalyvių atskirosios nuomonės ir protestai.

3. Prie stebėtojų tarybos posėdžio protokolo turi būti pridėti dokumentai, kurie buvo pateikti svarstant darbotvarkės klausimus.

4. Surašytas kredito unijos stebėtojų tarybos posėdžio protokolas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas turi būti pateiktas susipažinti visiems stebėtojų tarybos nariams, tarp jų ir nedalyvavusiems posėdyje, o jeigu galimybės pateikti visiems stebėtojų tarybos nariams surašytą stebėtojų tarybos posėdžio protokolą per šį terminą nėra, – nedelsiant, kai tik atsiranda galimybė. Kredito unijos stebėtojų tarybos narys privalo patvirtinti, kad susipažino su stebėtojų tarybos

protokolu, ir, jeigu nesutinka su priimtais sprendimais ar mano, kad jie įforminti netinkamai, nedelsdamas raštu pareikšti protestą stebėtojų tarybai. Šie dokumentai turi būti pridėti prie stebėtojų tarybos posėdžio protokolo.

5. Kiekvienas kredito unijos stebėtojų tarybos narys privalo imtis visų galimų priemonių, kad stebėtojų taryba spręstų jos kompetencijai priskirtus klausimus ir kad sprendimai atitiktų teisės aktų nustatytus reikalavimus, taip pat vykdyti kitų įstatymų nustatytas pareigas. Kredito unijos stebėtojų tarybos narys, nevykdantis ar netinkamai vykdantis šią pareigą ar kitas teisės aktuose nustatytas pareigas, atsako taip kaip valdymo organų nariai pagal įstatymus, kredito unijos įstatus, su kredito unija sudarytas sutartis.

6. Stebėtojų tarybos posėdis yra teisėtas, kai jame dalyvauja daugiau kaip pusė jos narių. Nutarimas laikomas priimtu, jeigu už balsavo daugiau dalyvaujančių posėdyje stebėtojų tarybos narių negu prieš. Stebėtojų tarybos nariai turi lygias teises. Balsavimo metu kiekvienas narys turi po vieną balsą. Jeigu stebėtojų tarybos narys negali atvykti į posėdį, savo valią – už ar prieš balsuojamą nutarimą, su kurio projektu jis susipažinęs, – ne vėliau kaip iki posėdžio pradžios gali pranešti raštu.

7. Stebėtojų taryba turi teisę pasikviesti auditorių arba audito įmonę patikrinti ir įvertinti kredito unijos finansines ataskaitas ir buhalterinę apskaitą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-102](#), 2016-12-15, paskelbta TAR 2016-12-23, i. k. 2016-29414

8. Stebėtojų tarybos reikalavimu kredito unijos valdyba ir administracijos vadovas privalo pateikti stebėtojų tarybai dokumentus, susijusius su kredito unijos veikla, taip pat sudaryti sąlygas patikrinti kredito unijos veiklą.

9. Stebėtojų tarybos darbo tvarką nustato jos priimtas stebėtojų tarybos darbo reglamentas.

10. Stebėtojų tarybos posėdžiai turi būti rengiami ne rečiau kaip kartą per ketvirtį. Eilinius stebėtojų tarybos posėdžius šaukia stebėtojų tarybos pirmininkas. Neeiliniai posėdžiai šaukiami, kai to reikalauja ne mažiau kaip 1/3 stebėtojų tarybos narių ar priežiūros institucijos nurodymu. Posėdžių šaukimo tvarka nustatoma stebėtojų tarybos darbo reglamente.

11. Stebėtojų taryba už savo veiklą atsiskaito visuotiniam narių susirinkimui kredito unijos įstatuose nustatyta tvarka ne rečiau kaip kartą per metus.

25 straipsnis. Kredito unijos valdyba

1. Kredito unijos valdyba yra kolegialus kredito unijos valdymo organas. Valdybos veiklai vadovauja valdybos pirmininkas. Valdybos narių skaičius nustatomas kredito unijos

įstatuose, tačiau valdyboje negali būti mažiau kaip trys nariai. Jeigu kredito unijoje stebėtojų taryba nesudaroma, valdybą turi sudaryti ne mažiau kaip penki valdybos nariai.

2. Valdybos narius ir valdybos pirmininką renka kredito unijos visuotinis narių susirinkimas kredito unijos nustatytam, bet ne ilgesniam kaip 4 metų, laikotarpiui. Valdyba funkcijas atlieka kredito unijos įstatuose nustatytą laiką arba tol, kol iš naujo išrinktos valdybos nariai pradeda eiti pareigas. Visuotinis narių susirinkimas gali atšaukti valdybos narį, valdybos pirmininką arba visą valdybą ir nepasibaigus jų kadencijos laikotarpiui. Valdybos pirmininkas ar valdybos narys gali atsistatydinti iš pareigų kadencijai nepasibaigus, apie tai raštu įspėjęs valdybą ne vėliau kaip prieš 14 dienų. Valdybos nario kadencijų skaičius neribojamas. Jeigu renkami pavieniai valdybos nariai, jie renkami tik iki veikiančios valdybos kadencijos pabaigos.

3. Kredito unijos valdyba:

1) priima naujus narius į kredito uniją, sprendžia narystės kredito unijoje pasibaigimo klausimus, išskyrus klausimus dėl nario pašalinimo. Valdyba gali pavesti kredito unijos administracijos vadovui priimti į kredito uniją naujus narius fizinius asmenis;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2776](#), 2020-01-14, paskelbta TAR 2020-01-29, i. k. 2020-02011

- 2) renka ir atšaukia administracijos vadovą, tvirtina administracijos darbo reglamentą;
- 3) organizuoja ir šaukia kredito unijos visuotinius narių susirinkimus;
- 4) rengia ir teikia kredito unijos visuotiniam narių susirinkimui tvirtinti skaičiavimais pagrįstą metinę kredito unijos pajamų ir išlaidų sąmatą;
- 5) vertina kredito unijos finansinių išteklių kaupimą ir naudojimą, darbo apmokėjimą, finansinę būklę;
- 6) užtikrina, kad kredito unijoje būtų veiksminga vidaus kontrolės sistema;
- 7) vertina riziką, atsirandančių teikiant finansines paslaugas, valdymą kredito unijoje;
- 8) tvirtina lėšų skolinimosi, įskaitant indėlius, ir skolinimo taisykles;
- 9) priima sprendimus dėl disponavimo kredito unijos turtu ir ilgalaikio turto įsigijimo, ilgalaikių paskolų paėmimo ir suteikimo, laidavimo ar garantavimo už kitų asmenų prievolės, jeigu turto vertė ar sandorių suma neviršija 1/10 kredito unijos nuosavo kapitalo. Be atskiro visuotinio narių susirinkimo sprendimo valdyba gali priimti sprendimus dėl disponavimo kredito unijos turtu ir ilgalaikio turto įsigijimo, kredito unijų ilgalaikių paskolų paėmimo ir suteikimo, laidavimo ar garantavimo už kitų asmenų prievolės, jeigu turto vertė ar sandorių suma viršija 1/10 kredito unijos nuosavo kapitalo, jeigu kredito unijos visuotinis narių susirinkimas 2/3 kredito unijos narių, užsiregistravusių susirinkimo dalyvių sąrašė, balsų dauguma priėmė sprendimą suteikti valdybai tokią teisę ir tokia valdybos teisė yra numatyta kredito unijos įstatuose;

10) rengia kredito unijos metinių finansinių ataskaitų rinkinių, pelno paskirstymo ir nuostolių atlyginimo tvarkos projektus;

11) tvirtina kredito unijos turto investavimo taisykles;

12) nustato įkainius už kredito unijos teikiamas paslaugas;

13) nustato stojamojo mokesčio dydį;

14) priima sprendimus dėl filialų steigimo, jų nuostatų patvirtinimo ar keitimo, jų veiklos nutraukimo, jų vadovų skyrimo ir atšaukimo, taip pat dėl struktūrinių padalinių, kuriuose teikiamos finansinės paslaugos, steigimo ir veiklos nutraukimo;

15) svarsto ir sprendžia kitus klausimus, kuriuos pagal šį ir kitus įstatymus ar kredito unijos įstatus turi svarstyti ar spręsti kredito unijos valdyba.

4. Kredito unijos, kurioje stebėtojų taryba nesudaroma, įstatuose gali būti nustatyta, kad valdyba atlieka visas šias priežiūros funkcijas:

1) kontroliuoja, kaip paskolų komitetas ir administracijos vadovas vykdo visuotinio narių susirinkimo nutarimus;

2) vertina paskolų komiteto, vidaus audito tarnybos veiklą, teikia visuotiniam narių susirinkimui paskolų komiteto, vidaus audito tarnybos ataskaitas su savo išvadomis ir pasiūlymais;

3) teikia siūlymus paskolų komitetui, administracijos vadovui atšaukti priimtus sprendimus, kurie prieštarauja įstatymams ir kitiems teisės aktams, kredito unijos įstatams, visuotinio narių susirinkimo ar valdybos sprendimams;

4) sprendžia kitus kredito unijos įstatuose, taip pat visuotinio narių susirinkimo nutarimuose valdybos kompetencijai priskirtus kredito unijos veiklos priežiūros klausimus.

5. Kredito unijos valdybos posėdžių protokolai rašomi ir pateikiami susipažinti taip, kaip nustatyta šio įstatymo 24 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse.

6. Kiekvienas kredito unijos valdybos narys privalo imtis visų galimų priemonių tam, kad valdyba spręstų jos kompetencijai priskirtus klausimus ir sprendimai atitiktų teisės aktų nustatytus reikalavimus, taip pat vykdyti kitas įstatymų nustatytas pareigas. Kredito unijos valdybos narys, nevykdantis ar netinkamai vykdamas šią pareigą ar kituose teisės aktuose nustatytas pareigas, atsako pagal įstatymus, kredito unijos įstatus, su kredito unija sudarytas sutartis.

7. Valdybos posėdis yra teisėtas, kai jame dalyvauja daugiau kaip pusė valdybos narių. Nutarimas laikomas priimtu, jeigu už balsavo daugiau dalyvaujančių posėdyje valdybos narių negu prieš. Valdybos nariai turi lygias teises. Balsavimo metu kiekvienas narys turi po vieną balsą. Jeigu valdybos narys negali atvykti į posėdį, savo valią – už ar prieš balsuojamą nutarimą, su kurio projektu jis susipažinęs, – ne vėliau kaip iki posėdžio pradžios gali pranešti raštu. Iš

anksto balsavę valdybos nariai laikomi dalyvavusiais posėdyje. Valdybos narys neturi teisės balsuoti, kai valdybos posėdyje sprendžiamas su jo veikla valdyboje susijęs ar jo atsakomybės klausimas ar valdybos narys yra kitaip tiesiogiai suinteresuotas.

8. Valdyba ar jos nariai savo veiklą pradeda nuo visuotinio narių susirinkimo nustatytos datos, bet ne anksčiau, negu priežiūros institucija išdavė leidimą eiti pareigas.

9. Kai kredito unijos įstatai keičiami dėl valdybos sudarymo ar jos narių skaičiaus padidinimo, iš naujo išrinkti valdybos nariai savo veiklą gali pradėti tik nuo pakeistų kredito unijos įstatų įregistravimo Juridinių asmenų registre dienos, bet ne anksčiau, negu priežiūros institucija išdavė leidimą eiti pareigas. Šiuo atveju sprendimo dėl kredito unijos įstatų pakeitimo priėmimas ir naujų valdybos narių rinkimas gali vykti tame pačiame visuotiniame narių susirinkime, jeigu tai numatyta susirinkimo darbotvarkėje.

10. Kredito unijos valdybos darbo tvarką nustato jos priimtas valdybos darbo reglamentas.

11. Valdybos posėdžiai, be valdybos darbo reglamente numatytų atvejų, šaukiami ir priežiūros institucijos nurodymu.

12. Valdybos nariu negali būti kredito unijos stebėtojų tarybos narys, paskolų komiteto narys, vidaus audito tarnybos narys.

13. Valdyba už savo veiklą atsiskaito stebėtojų tarybai ir visuotiniam narių susirinkimui kredito unijos įstatuose nustatyta tvarka ne rečiau kaip kartą per metus.

26 straipsnis. Kredito unijos administracija

1. Kredito unijos administraciją sudaro kredito unijos administracijos vadovas, vyriausiasis buhalteris (buhalteris) ir kiti kredito unijos dokumentuose nurodyti kredito unijos darbuotojai. Kredito unijos administracija vykdo visuotinio narių susirinkimo, stebėtojų tarybos, valdybos nutarimus ir atlieka kitas įstatymuose, kredito unijos dokumentuose nustatytas funkcijas.

2. Kredito unijos administracijos vadovą renka ir atšaukia kredito unijos valdyba. Darbo sutartį su administracijos vadovu sudaro valdybos pirmininkas, o jeigu valdybos pirmininkas ir administracijos vadovas yra tas pats asmuo, darbo sutartį su administracijos vadovu pasirašo kitas valdybos įgaliotas valdybos narys. Administracijos vadovas pradeda eiti pareigas nuo darbo sutarties sudarymo dienos, jeigu joje nenustatyta kitaip, bet ne anksčiau, negu priežiūros institucija išdavė leidimą eiti kredito unijos administracijos vadovo pareigas.

3. Kredito unijos administracijos vadovas yra vienasmenis valdymo organas.

4. Kredito unijos administracijos vadovas, nevykdantis ar netinkamai vykdamasis teisės aktuose ar kredito unijos įstatuose nustatytas pareigas, atsako pagal įstatymus, kredito unijos įstatus, su kredito unija sudarytas sutartis.

5. Kredito unijos administracijos vadovu negali būti kredito unijos stebėtojų tarybos narys, paskolų komiteto narys, vidaus audito tarnybos narys, kredito unijos vyriausiasis buhalteris (buhalteris), asmenys, esantys kitos kredito įstaigos valdybos nariais ar administracijos vadovais. Kredito unijos administracijos vadovas gali būti centrinės kredito unijos, kurios narė yra kredito unija, valdybos nariu.

6. Kredito unijos vyriausioju buhalteriu (buhalteriu) negali būti kredito unijos stebėtojų tarybos narys, valdybos narys, paskolų komiteto narys, vidaus audito tarnybos narys, kredito unijos administracijos vadovas, asmenys, esantys kitos kredito įstaigos valdybos nariais ar administracijos vadovais.

7. Administracijos vadovas:

- 1) organizuoja ir vykdo kredito unijos ūkinę finansinę veiklą;
- 2) atstovauja kredito unijai teisme, arbitraže ir kitose institucijose, išskyrus šiame įstatyme nustatytas išimtis;
- 3) kredito unijos vardu sudaro sandorius su kredito unijos nariais ir trečiaisiais asmenimis. Šio įstatymo 25 straipsnio 3 dalies 9 punkte nurodytus sandorius administracijos vadovas gali sudaryti, kai yra kredito unijos valdybos sprendimas šiuos sandorius sudaryti;
- 4) tvarko kredito unijos narių registrą;
- 5) sudaro darbo sutartis su darbuotojais, o kai jo nėra, darbo sutartis pasirašo kitas valdybos įgaliotas asmuo;
- 6) atsako už dokumentų ir duomenų pateikimą Juridinių asmenų registro tvarkytojui;
- 7) svarsto ir sprendžia kitus kredito unijos veiklos ir valdymo klausimus, kurie pagal šį ir kitus įstatymus nepriskirti išimtinai valdybos ar kitų kredito unijos organų kompetencijai.

27 straipsnis. Kredito unijos vadovai ir darbuotojai

1. Kredito unijos vadovai yra:

- 1) stebėtojų tarybos nariai;
- 2) valdybos nariai;
- 3) administracijos vadovas;
- 4) vidaus audito tarnybos vadovas;
- 5) paskolų komiteto pirmininkas.

2. Kredito unijos vadovai turi būti nepriekaištingos reputacijos ir turėti kvalifikaciją ir patirtį, leidžiančią tinkamai atlikti pareigas. Kredito unijos vadovų kvalifikacija ir patirtis

vertinamos atsižvelgiant į asmens išsilavinimo lygį ir pobūdį, kvalifikacijos tobulinimą, profesinės veiklos ar darbo patirties pobūdį ir trukmę bei į kitus veiksnius, kurie gali turėti įtakos asmens kvalifikacijai ir patirčiai. Kredito unijos vadovų reputacijos, kvalifikacijos ir patirties reikalavimai vertinami priežiūros institucijos priimtuose teisės aktuose nustatyta tvarka. Kredito unijos vadovu negali būti asmuo, nesutinkantis, kad priežiūros institucija įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka tvarkytų šiame įstatyme numatytoms licencijoms, leidimams ir sutikimams išduoti reikalingus duomenis apie jį, įskaitant asmens duomenis ir informaciją apie asmens teistumą, sveikatą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1245](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-14, i. k. 2018-09859

3. Vertinant kredito unijos vadovų reputaciją, *mutatis mutandis* taikomos Bankų įstatymo 34 straipsnio 12 ir 13 dalių nuostatos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1245](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-14, i. k. 2018-09859

4. *Neteko galios nuo 2018-06-15*

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XIII-1245](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-14, i. k. 2018-09859

5. Kredito unijos vadovai gali pradėti eiti pareigas tik gavę priežiūros institucijos leidimą eiti kredito unijos vadovo pareigas. Priežiūros institucijos išankstinio leidimo nereikia šiais atvejais:

1) asmuo išrenkamas kredito unijos, kurioje jam jau buvo išduotas leidimas, vadovu kitai kadencijai ir aplinkybės dėl šio asmens nepriekaištingos reputacijos, kvalifikacijos ir patirties nėra pasikeitusios;

2) asmuo renkamas kredito unijos vadovu į naujas pareigas toje pačioje kredito unijoje, kurioje jam jau buvo išduotas leidimas, ir šis asmuo rinkimo į naujas pareigas metu atitinka naujų pareigų kvalifikacijos ir patirties reikalavimus, o aplinkybės dėl nepriekaištingos reputacijos nėra pasikeitusios;

3) saugiai ir patikimai kredito unijos veiklai užtikrinti būtina nedelsiant išrinkti kredito unijos vadovą ir dėl to kredito unija negali gauti išankstinio leidimo. Šis asmuo rinkimo į naujas pareigas metu privalo atitikti nepriekaištingos reputacijos, kvalifikacijos ir patirties reikalavimus. Šiuo atveju kartu su kitais priežiūros institucijai pateikiamais nustatytais duomenimis ir informacija turi būti nurodyti faktai ir aplinkybės, kėlusios grėsmę saugiai ir patikimai kredito unijos veiklai.

6. Jeigu kredito unija pagrįstai mano, kad kredito unijos vadovu gali būti renkamas ar skiriamas ir asmuo, neatitinkantis nustatytų kvalifikacijos ir patirties reikalavimų, ji, be kitų priežiūros institucijos nustatytų dokumentų, papildomai pateikia argumentuotą paaiškinimą,

patvirtinanti, kad numatomo rinkti kredito unijos vadovu asmens kvalifikacijos ir patirties pakanka, kad renkamas asmuo galėtų tinkamai eiti šias pareigas, ir sprendimą šį asmenį rinkti kredito unijos vadovu pagrindžiančius motyvus. Priežiūros institucija išduoda leidimą eiti kredito unijos vadovo pareigas tik tam asmeniui, kuris išlaikė vadovo kvalifikacijos ir patirties egzaminą. Vadovo kvalifikacijos ir patirties egzaminavimo tvarką nustato priežiūros institucijos teisės aktai.

7. Be šio straipsnio 6 dalyje nustatyto atvejo, priežiūros institucija įpareigoja asmenį laikyti vadovo kvalifikacijos ir patirties egzaminą arba imasi įstatymuose nustatytų kitų priemonių, jeigu priežiūros institucijos turimi duomenys kelia abejonių dėl kredito unijos vadovo kvalifikacijos arba patirties, kai:

1) kredito unijos vadovo vadovavimo laikotarpiu per paskutinius dvejus metus kredito unijai buvo skirta daugiau negu viena poveikio priemonė;

2) kredito unijos inspektavimo rezultatai rodo, kad kredito unijos vadovo vadovavimo laikotarpiu kredito unija nesilaikė teisės aktų reikalavimų.

8. Kredito unija, išrinkusi kredito unijos vadovus, privalo per 10 dienų apie tai pranešti priežiūros institucijai ir pateikti priežiūros institucijos teisės aktuose nustatytus dokumentus ir duomenis, patvirtinančius, kad asmuo atitinka teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

9. Priežiūros institucija atlieka vertinimą ir priima sprendimą dėl leidimo eiti kredito unijos vadovo pareigas išdavimo ar neišdavimo per 30 darbo dienų nuo visos informacijos, reikalingos sprendimui priimti, gavimo dienos. Jeigu priežiūros institucija kreipėsi dėl papildomos informacijos pateikimo į kredito uniją ar kitus asmenis, 30 darbo dienų terminas skaičiuojamas nuo papildomos informacijos gavimo dienos. Jeigu priežiūros institucija per nurodytą terminą sprendimo nepriima, laikoma, kad leidimas eiti kredito unijos vadovo pareigas yra išduotas. Tais atvejais, kai asmuo laiko kredito unijos vadovo kvalifikacijos ir patirties egzaminą, 30 darbo dienų terminas skaičiuojamas nuo egzamino laikymo dienos.

10. Priežiūros institucija atsisako išduoti leidimą eiti kredito unijos vadovo pareigas, jeigu:

1) pateikti dokumentai neatitinka priežiūros institucijos teisės aktuose nustatytų reikalavimų, pateikti ne visi teisės aktuose nustatyti ar papildomai pareikalauti duomenys arba jie neteisingi;

2) kredito unijos vadovai neatitinka šio straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų;

3) asmuo, kuriam prašoma išduoti leidimą eiti pareigas, neišlaiko arba ne dėl svarbių priežasčių nelaiko vadovo kvalifikacijos ir patirties egzamino, kai teisės aktuose numatyta jį laikyti;

4) asmeniui, kuriam prašoma išduoti leidimą eiti pareigas, draudžiama eiti šias pareigas pagal šį ar kitus įstatymus.

11. Priežiūros institucija panaikina leidimą eiti kredito unijos vadovo pareigas, jeigu:

- 1) leidimas buvo gautas apgaule ar kitaip pažeidus įstatymus;
- 2) asmuo, kuriam buvo išduotas leidimas eiti pareigas, nebeatitinka šio įstatymo ar kitų įstatymų nustatytų reikalavimų leidimui eiti pareigas išduoti;
- 3) asmuo, kurį priežiūros institucija įpareigojo laikyti vadovo kvalifikacijos ir patirties egzaminą šio straipsnio 7 dalyje nustatytu atveju, neišlaiko arba ne dėl svarbių priežasčių nelaiko vadovo kvalifikacijos ir patirties egzamino.

12. Apie priimtą sprendimą dėl leidimo eiti pareigas panaikinimo pranešama kredito unijai. Kai priežiūros institucija priima sprendimą dėl leidimo panaikinimo, kredito unija priežiūros institucijos reikalavimu privalo įstatymų nustatyta tvarka nedelsdama atšaukti vadovą iš pareigų ir nutraukti su juo sudarytą darbo sutartį.

13. Kredito unijos darbuotojų kvalifikacijos, patirties ir reputacijos reikalavimus gali nustatyti priežiūros institucijos teisės aktai.

28 straipsnis. Kredito unijos veiklos vidaus kontrolė

Kredito unijos vidaus kontrolei taikomus reikalavimus nustato Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymas, šis įstatymas ir priežiūros institucijos teisės aktai.

29 straipsnis. Kredito unijos tarnybos ir komitetai

1. Kredito unija privalo turėti nuolat veikiančią vidaus audito tarnybą arba atlikti vidaus audito funkciją stebėtojų tarybos sprendimu, o jeigu ji kredito unijoje nesudaroma, – kredito unijos valdybos sprendimu pavesti centrinei kredito unijai, kurios nare ji yra. Vidaus audito tarnybą renka ir atšaukia stebėtojų taryba, o jeigu ji kredito unijoje nesudaroma, – kredito unijos valdyba. Vidaus audito tarnyba už savo veiklą atsiskaito visuotiniam narių susirinkimui ir stebėtojų tarybai, o jeigu ji kredito unijoje nesudaroma, – kredito unijos valdybai kredito unijos įstatuose nustatyta tvarka ne rečiau kaip kartą per metus. Jeigu atlikti kredito unijos vidaus audito funkciją pavedama centrinei kredito unijai, kurios nare ji yra, toks pavedimas nelaikomas kredito unijos veiklą papildančių paslaugų pirkimu ir jam netaikomos šio įstatymo 5 straipsnio 12 dalies nuostatos. Tuo atveju, kai kredito unija atlikti vidaus audito funkciją paveda centrinei kredito unijai, kurios nare ji yra, šio įstatymo nuostatos, reglamentuojančios vidaus auditą, išskyrus šio įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 4 punktą, centrinei kredito unijai taikomos *mutatis mutandis*.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2132](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08711

2. Paskolų komitetas kredito unijoje yra privalomas.

3. Kai kredito unijos turtas pasiekia 15 000 000 eurų arba daugiau, kredito unija privalo turėti bent vieną rizikos vertinimo specialistą, kurio kompetencija ir funkcijos nustatytos kredito unijos įstatuose ir (arba) kituose kredito unijos vidaus dokumentuose.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2776](#), 2020-01-14, paskelbta TAR 2020-01-29, i. k. 2020-02011

4. Kredito unija turi teisę turėti ir kitų kredito unijos vidaus dokumentuose nurodytų komitetų ir tarnybų.

5. Kredito unijos tarnybų ir komitetų sudarymo ir veiklos tvarką bei kompetenciją nustato kredito unijos organų priimti dokumentai. Kredito unijos tarnybų ir komitetų sudarymo ir veiklos tvarkos bei kompetencijos reikalavimus gali nustatyti ir priežiūros institucijos teisės aktai.

30 straipsnis. Paskolų komitetas

1. Paskolų komiteto narių negali būti mažiau kaip trys nariai. Paskolų komiteto narius ir pirmininką iš ne mažiau kaip trijų kredito unijos narių renka visuotinis narių susirinkimas kredito unijos nustatytam, bet ne ilgesniam kaip 4 metų laikotarpiui. Paskolų komitetas funkcijas atlieka kredito unijos įstatuose nustatytą laiką arba tol, kol iš naujo išrinkto paskolų komiteto nariai pradeda eiti pareigas. Visuotinis narių susirinkimas gali atšaukti visą paskolų komitetą ar pavienius jo narius ir nepasibaigus jų kadencijai. Paskolų komiteto pirmininkas ar narys gali atsistatydinti iš pareigų kadencijai nepasibaigus, apie tai raštu įspėjęs paskolų komitetą ne vėliau kaip prieš 14 dienų. Jeigu renkami pavieniai paskolų komiteto nariai, jie renkami tik iki veikiančio paskolų komiteto kadencijos pabaigos. Paskolų komiteto nariu negali būti kredito unijos stebėtojų tarybos narys, valdybos narys, administracijos vadovas, vidaus audito tarnybos narys.

2. Paskolų komitetas nagrinėja kredito unijos narių prašymus dėl paskolų. Paskolų komitetas nustato paskolos išmokėjimo ir grąžinimo sąlygas bei tvarką ir teikia pasiūlymus dėl šių klausimų kredito unijos valdybai ar administracijos vadovui. Paskolų komitetas taip pat svarsto laiku negrąžinamas paskolas ir teikia pasiūlymus valdybai ir (arba) administracijos vadovui. Negalima sudaryti paskolos sutarties ar keisti sudarytos paskolos sutarties su kredito unijos nariu, jeigu pagal kredito unijos nustatytas procedūras reikalingas paskolų komiteto sutikimas ir paskolos suteikimui ar paskolos sutarties pakeitimui nepritarė paskolų komitetas.

3. Kredito unijos įstatuose turi būti nurodyti atvejai, kada skolinimas galimas administracijos vadovo sprendimu, kredito unijos valdybos sprendimu savarankiškai be paskolų komiteto pritarimo ir kada toks skolinimas negalimas be paskolų komiteto pritarimo. Paskolų komiteto pritarimas, kai svarstomi narių prašymai dėl paskolų, nebūtinai, jeigu kredito unijos

suteikiama paskola ir palūkanos neviršija nario kredito unijoje turimo pajinio įnašo dydžio arba jeigu paskolos gražinimas užtikrintas įkeičiant šioje kredito unijoje esantį terminuotą indėlį, arba kitais kredito unijos įstatuose numatytais atvejais.

4. Už savo veiklą paskolų komitetas atsiskaito visuotiniam narių susirinkimui ir stebėtojų tarybai kredito unijos įstatuose nustatyta tvarka ne rečiau kaip kartą per metus.

5. Paskolų komiteto darbo tvarką nustato jo priimtas paskolų komiteto darbo reglamentas.

6. Paskolų komiteto nariai, išskyrus paskolų komiteto pirmininką, savo veiklą pradeda nuo visuotinio narių susirinkimo nustatytos datos. Paskolų komiteto pirmininkas gali pradėti eiti pareigas nuo visuotinio narių susirinkimo nustatytos datos, bet ne anksčiau, negu priežiūros institucija išdavė leidimą eiti pareigas.

7. Kai kredito unijos įstatatai keičiami dėl paskolų komiteto sudarymo ar paskolų komiteto narių skaičiaus padidinimo, iš naujo išrinkti paskolų komiteto nariai savo veiklą gali pradėti tik nuo pakeistų kredito unijos įstatų įregistravimo Juridinių asmenų registre dienos, o paskolų komiteto pirmininkas – ir ne anksčiau, negu priežiūros institucija išdavė leidimą eiti pareigas. Šiuo atveju sprendimo dėl kredito unijos įstatų pakeitimo priėmimas ir naujų paskolų komiteto narių rinkimas gali vykti tame pačiame visuotiniame narių susirinkime, jeigu tai numatyta susirinkimo darbotvarkėje.

PENKTASIS SKIRSNIS

KREDITO UNIJOS KAPITALAS IR PELNO PASKIRSTYMAS

31 straipsnis. Kredito unijos kapitalas

Kredito unijos kapitalą sudaro nuosavas kapitalas ir skolintas kapitalas.

32 straipsnis. Nuosavas kapitalas

1. Kredito unijos nuosavą kapitalą sudaro:

- 1) pajinis kapitalas (be papildomų privilegijuotųjų pajų);
- 2) atsargos kapitalas;
- 3) praėjusių metų nepaskirstytas pelnas (nuostoliai);
- 4) privalomasis rezervas arba rezervinis kapitalas;
- 5) ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo rezervas;
- 6) rezervas saviems papildomiems privilegijuotiesiems pajams įsigyti;
- 7) einamųjų metų nepaskirstytas pelnas (nuostoliai);
- 8) papildomi privilegijuotieji pajai;
- 9) kiti rezervai.

2. Jeigu kredito unijos nuosavas kapitalas tapo mažesnis negu pajinis kapitalas, kredito unijos administracijos vadovas nedelsdamas informuoja valdybą, o valdyba ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo dienos, kurią sužinojo ar turėjo sužinoti apie susidariusią padėtį, privalo šio įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje nustatytais būdais informuoti kredito unijos narius apie susidariusią padėtį.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytame pranešime kredito unijos nariams turi būti nurodyta:

- 1) faktas, kad kredito unijos nuosavas kapitalas tapo mažesnis negu pajinis kapitalas;
- 2) priežastys, kodėl tokia padėtis susidarė;
- 3) priemonės, kurių kredito unija imsis, siekdama ištaisyti susidariusią padėtį;
- 4) asmens, įgalioto teikti išsamią informaciją pirmiau nurodytu klausimu, kontaktiniai duomenys (vardas, pavardė, telefono numeris, elektroninio pašto adresas).

33 straipsnis. Skolintas kapitalas

1. Kredito unijos skolintą kapitalą sudaro lėšos, kurias kredito unija įsigijo nuosavybės teise pagal skolinimosi santykius išleisdama ne nuosavybės vertybinius popierius arba sudarydama paskolos sutartis.

2. Kredito unijos skolintas kapitalas turi atitikti priežiūros institucijos teisės aktuose nurodytus pasitikėtinės (subordinuotos) skolos (paskolos) požymius.

34 straipsnis. Mažiausias kredito unijos kapitalas

Šio įstatymo 32 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3 ir 4 punktuose nustatytų kredito unijos nuosavo kapitalo dalių suma turi sudaryti ne mažiau kaip:

- 1) 145 000 eurų, jeigu kredito unija neketina teikti šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodytos licencinės finansinės paslaugos;
- 2) 350 000 eurų, jeigu kredito unija ketina teikti šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodytą licencinę finansinę paslaugą.

35 straipsnis. Pajinis kapitalas ir kredito unijos pajai

1. Kredito unijos pajinį kapitalą sudaro visų kredito unijos pajinių įnašų, gautų už pagrindinius ir papildomus pajus, vertė. Pajiniai įnašai gali būti tik piniginės įmokos.

2. Mažiausias pajinio įnašo už pagrindinį pajų dydis negali būti mažesnis kaip 30 eurų. Kredito unijos narys gali turėti tik vieną pagrindinį pajų.

TAR pastaba. 35 straipsnio 2 dalies nuostata dėl mažiausio pajinio įnašo už pagrindinį pajų dydžio taikoma tik nuo įstatymo Nr. XII-2567 įsigaliojimo (2017-01-01) įsigytiems pagrindiniams pajams.

3. Išieškoti iš kredito unijos jos nario pajinius įnašus, kurie yra kredito unijos nuosavybė, draudžiama, išskyrus atvejus, kai skolininko narystė kredito unijoje pasibaigė.

4. Kredito unijos pajams Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymas netaikomas. Kredito unijos pajai yra nematerialūs.

5. Jeigu tai numatyta kredito unijos įstatuose, narystei kredito unijoje pasibaigus pajai gali būti negražinami, tačiau tokie pajai gali būti perleidžiami kitų asmenų nuosavybėn. Kredito unijos įstatai nustato ir detalizuoja pajų rūšis, pajinių įmokų gražinimo, pajinių įmokų gražinimo atidėjimo ir pajų perleidimo tvarką.

36 straipsnis. Paprastieji ir privilegijuotieji pajai

1. Papildomi pajai gali būti paprastieji arba privilegijuotieji. Privilegijuotieji pajai gali sudaryti ne didesnę kaip 1/3 pajinio kapitalo dalį.

2. Paprastųjų pajų savininkų teisė į dividendą įgyvendinama tik po to, kai yra įgyvendintos atitinkamos privilegijuotųjų pajų savininkų turtinės teisės.

3. Kredito unijos paprastieji pajai negali būti konvertuojami į privilegijuotuosius pajus. Kredito unijai neleidžiama kredito unijos įstatuose ar pajų pasirašymo sutartyje nustatyti dividendo dydį paprastųjų pajų savininkams.

4. Kredito unijos privilegijuotieji pajai gali būti konvertuojami į paprastuosius pajus visuotinio narių susirinkimo sprendimu, jeigu galimybė juos konvertuoti yra nustatyta kredito unijos įstatuose ir jeigu ne mažiau kaip 2/3 visuotiniame narių susirinkime dalyvavusių kredito unijos narių balsų dauguma šiam sprendimui, balsuodami atskirai, pritaria kiekvienos klasės pajų savininkai. Kredito unija, konvertuodama privilegijuotuosius su kaupiamuoju dividendu pajus į paprastuosius, turi visiškai atsiskaityti su privilegijuotųjų pajų savininkais arba įsipareigoti įsiskolinimą padengti ne vėliau kaip iki kitų finansinių metų pabaigos.

5. Kredito unijos, kuri išleidžia privilegijuotuosius pajus, įstatuose turi būti nustatytas konkretus (nekintamas) privilegijuotųjų pajų dividendo dydis procentais, skaičiuojant nuo papildomo pajaus nominaliosios vertės.

6. Privilegijuotieji pajai gali būti su kaupiamuoju arba su nekaupiamuoju dividendu. Tai nustatoma kredito unijos įstatuose nurodant pajų klases.

7. Jeigu dividendams skirtos paskirstytinojo pelno dalies nepakanka visam nustatytam dividendui privilegijuotųjų pajų savininkams išmokėti, jiems išmokama proporcingai sumažinta suma. Privilegijuotųjų pajų su kaupiamuoju dividendu savininkams neišmokėta suma, neviršijanti per 3 finansinius metus iš eilės viso nustatyto dividendo, perkeliama į kitus finansinius metus. Privilegijuotųjų pajų su kaupiamuoju dividendu savininkams neišmokėta suma, viršijanti per 3 finansinius metus iš eilės visą nustatytą dividendą, taip pat privilegijuotųjų

pajų su nekaupiamuoju dividendu savininkams neišmokėta suma į kitus finansinius metus neperkeliamas.

37 straipsnis. Kredito unijos teisė įsigyti savo privilegijuotuosius pajus

1. Kredito unija turi teisę įsigyti savo privilegijuotuosius pajus šiame straipsnyje nustatyta tvarka. Įsigydama savo privilegijuotuosius pajus, kredito unija turi užtikrinti lygias galimybes visiems pajininkams perleisti kredito unijai savo privilegijuotuosius pajus.

2. Kredito unija savo privilegijuotuosius pajus gali įsigyti visuotinio narių susirinkimo sprendimu. Visuotinio narių susirinkimo sprendime, be kita ko, turi būti nustatyta:

1) privilegijuotųjų pajų įsigijimo tikslas;

2) maksimalus leidžiamų įsigyti privilegijuotųjų pajų dydis, kuris lygus pajinių įnašų vertei (toliau – privilegijuotųjų pajų nominali vertė);

3) terminas, per kurį kredito unija gali įsigyti savo privilegijuotuosius pajus. Terminas negali būti ilgesnis kaip 18 mėnesių.

3. Apie kredito unijos visuotinio narių susirinkimo sprendimą įsigyti savo privilegijuotuosius pajus kredito unija privalo raštu pranešti priežiūros institucijai ir gauti priežiūros institucijos leidimą mažinti pajinį kapitalą. Leidimas mažinti pajinį kapitalą išduodamas, jeigu priežiūros institucija įsitikina, kad sumažinus kredito unijos pajinį kapitalą jis bus pakankamas užtikrinti stabilią ir patikimą kredito unijos veiklą.

4. Kredito unija gali įsigyti savo privilegijuotuosius pajus, jeigu kredito unijoje yra sudarytas rezervas savo privilegijuotiesiems pajams įsigyti, kurio dydis yra ne mažesnis už įsigyjamų savo privilegijuotųjų pajų nominalią vertę.

5. Kredito unija, įsigijusi savo privilegijuotuosius pajus, privalo juos anuliuoti.

38 straipsnis. Perskaičiuotas kapitalas

Kredito unijos perskaičiuotas kapitalas yra kredito unijos kapitalo suma, sumažinta priežiūros institucijos teisės aktuose nustatytais dydžiais ir tvarka.

39 straipsnis. Kapitalai ir rezervai

1. Kredito unijos atsargos kapitalas sudaromas iš kredito unijos narių papildomų įnašų ir (ar) kitų negražintinų lėšų. Kredito unijos atsargos kapitalo paskirtis – garantuoti kredito unijos finansinį stabilumą. Kredito unijos atsargos kapitalas kredito unijos visuotinio narių susirinkimo sprendimu gali būti panaudojamas tik kredito unijos veiklos nuostoliams padengti.

2. Privalomasis rezervas arba rezervinis kapitalas sudaromas iš kredito unijos pelno atskaitymų. Atskaitymai į privalomąjį rezervą arba rezervinį kapitalą yra privalomi ir negali būti

mažesni kaip 90 procentų kredito unijos paskirstytinojo pelno, iki privalomasis rezervas arba rezervinis kapitalas ir atsargos kapitalas sudarys ne mažiau 9/10 kredito unijos nuosavo kapitalo. Privalomasis rezervas arba rezervinis kapitalas kredito unijos visuotinio narių susirinkimo sprendimu gali būti panaudojamas tik kredito unijos veiklos nuostoliams padengti. Panaudojus dalį privalomojo rezervo arba rezervinio kapitalo ir (arba) atsargos kapitalo kredito unijos veiklos nuostoliams padengti, iš paskirstytinojo pelno vėl atskaitoma į privalomąjį rezervą arba rezervinį kapitalą tiek, kad privalomasis rezervas arba rezervinis kapitalas ir atsargos kapitalas taptų nustatyto dydžio.

3. Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo rezervas – ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimo suma, gauta perkainojus turtą. Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo rezervas mažinamas, kai perkainotas turtas nurašomas, nudėvimas, nukainojamas ar perleidžiamas kitiems asmenims. Rezervo dalis, likusi nepanaudota nurašius, nudėvėjus ar perleidus kitiems asmenims ilgalaikį materialųjį turtą, finansiniams metams pasibaigus gali būti pervedama į paskirstytinąjį rezultatą. Šis rezervas negali būti tiesiogiai naudojamas kredito unijos veiklos nuostoliams padengti.

4. Finansinio turto perkainojimo rezervas – tikrąja verte įvertinto ir perkainojamo finansinio turto, kuris priskirtinas galimam pardavimui, vertės pokyčiai.

5. Šio įstatymo 37 straipsnio 4 dalyje nustatyto dydžio kredito unijos rezervas savo papildomiems privilegijuotiesiems pajams įsigyti sudaromas iš paskirstytinojo pelno.

6. Kiti kredito unijos rezervai – tai rezervai, kurių sudarymas ir naudojimas numatytas kredito unijos įstatuose.

40 straipsnis. Pelno paskirstymas

1. Kredito unijos pelnas arba nuostoliai yra kredito unijos finansinis metinės veiklos rezultatas, kuris apskaičiuojamas iš kredito unijos finansinių metų pajamų atskaičius tų metų kredito unijos išlaidas.

2. Grynasis pelnas arba nuostoliai yra grynasis kredito unijos finansinis metinės veiklos rezultatas, kuris apskaičiuojamas iš kredito unijos finansinio metinės veiklos rezultato atėmus ataskaitinio laikotarpio apskaičiuotas mokesčių sumas.

3. *Neteko galios 2019-06-01.*

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2132](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08711

4. Jeigu pasibaigus finansiniams metams kitų finansinių metų pradžioje kredito unijos nepaskirstytojo rezultato ir grynojo metinės veiklos rezultato suma yra teigiama (pelnas), kredito

unijos visuotinis narių susirinkimas priima sprendimą dėl pelno paskirstymo. Sprendime turi būti nurodyta:

- 1) nepaskirstytas pelnas (nuostoliai) finansinių metų pradžioje;
- 2) grynas finansinis metinės veiklos rezultatas;
- 3) atskaitymai į privalomąjį rezervą arba rezervinį kapitalą;
- 4) atskaitymai į rezervą savo papildomiems privilegijuotiesiems pajams įsigyti;
- 5) atskaitymai į kitus kredito unijoje sudaromus kapitalus ir rezervus;
- 6) pelno dalis, skiriama apyvartai proporcingoms išmokoms ir (arba) dividendams mokėti;
- 7) pelno panaudojimas kitiems kredito unijos įstatuose nurodytiems tikslams;
- 8) nepaskirstytasis pelnas.

5. Šio straipsnio 4 dalies 6 ir 7 punktuose nurodytiems mokėjimams atlikti pelnas gali būti skiriamas tik po to, kai yra padaryti privalomi kredito unijai atskaitymai į kredito unijoje sudaromus kapitalus ir rezervus ir yra padengti kredito unijos nuostoliai.

6. Jeigu pasibaigus finansiniams metams kitų finansinių metų pradžioje kredito unijos nepaskirstytojo rezultato ir grynojo metinės veiklos rezultato suma yra neigiama (nuostoliai), kredito unijos visuotinis narių susirinkimas turi priimti sprendimą padengti šiuos nuostolius – į paskirstytinąjį rezultatą pervedamas sumas įtraukti tokia seka:

- 1) pervedamas iš privalomojo rezervo arba rezervinio kapitalo;
- 2) pervedamas iš atsargos kapitalo.

7. Jeigu iš rezervų pervedamų sumų nepakanka nuostoliams padengti, likę nepaskirstyti nuostoliai gali būti dengiami kredito unijos narių papildomais įnašais arba perkeliama į kitų finansinių metų pradžią.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

KREDITO UNIJOS VEIKLOS RIZIKA IR JOS APRIBOJIMAS. KREDITO UNIJOS KLIENTŲ INTERESŲ APSAUGA

41 straipsnis. Veiklos rizikos prisiėmimas ir ribojimas

1. Reikalavimus dėl kredito unijos veiklos rizikos prisiėmimo ir ribojimo nustato Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymas.

2. Kredito unija privalo sudaryti atidėjinius (atidėjimus) savo veiklos rizikai sumažinti, vadovaudamasi priežiūros institucijos teisės aktais ir atsižvelgdama į kiekvieno savo sandorio dėl finansinių paslaugų teikimo rizikingumą, į kliento finansinę ir ekonominę būklę, į prievolių

pagal sandorius dėl finansinių paslaugų teikimo vykdymą, į turimas šių prievolių įvykdymo užtikrinimo priemones ir kitas aplinkybes, turinčias įtakos kredito unijos turto vertei.

42 straipsnis. Kredito unijos veiklos riziką ribojantys normatyvai

1. Kredito unijoms nustatomi šie veiklos riziką ribojantys normatyvai:

- 1) kapitalo pakankamumo;
- 2) likvidumo;
- 3) didžiausios atviros pozicijos užsienio valiuta;
- 4) didžiausios paskolos sumos vienam skolininkui;
- 5) kiti priežiūros institucijos teisės aktuose nustatyti normatyvai.

2. Normatyvų dydžius ir apskaičiavimo metodiką nustato priežiūros institucijos teisės aktai. Priežiūros institucija turi teisę nustatyti kredito unijai individualius normatyvų dydžius.

3. Skaiciuojant didžiausios paskolos sumos vienam skolininkui normatyvą, kredito unijos skolininkams taikomi priežiūros institucijos nustatyti tarpusavio susiejimo kriterijai.

43 straipsnis. Apribojimai investicijoms į nekilnojamąjį turtą

1. Kredito unija gali investuoti į nekilnojamąjį turtą, jeigu jis būtinas tiesioginei kredito unijos veiklai užtikrinti (pastatai, kuriuose yra kredito unijos buveinė ar kuriuose teikiamos finansinės paslaugos, ir panašiai). Šios investicijos negali viršyti 70 procentų kredito unijos perskaičiuoto kapitalo.

2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma, jeigu nekilnojamąjį turtą kredito unija nuosavybės teise įsigijo siekdama sumažinti nuostolius, atsiradusius dėl klientui suteiktos finansinės paslaugos, ir jį nuosavybės teise turi ne ilgiau kaip 3 metus nuo jo įsigijimo dienos.

44 straipsnis. Skolinimas

Šio įstatymo 45 ir 46 straipsniuose skolinimu laikomas sandorių, iš kurių kyla kredito unijos piniginis reikalavimas ar neatšaukiamas kredito unijos piniginis įsipareigojimas, sudarymas.

45 straipsnis. Skolinimo apribojimai

1. Skolinimo kredito unijos vadovui ir su kredito unijos vadovu artimaisiais ryšiais susijusiems asmenims sąlygas ir tvarką turi patvirtinti kredito unijos stebėtojų taryba, o jeigu stebėtojų taryba kredito unijoje nesudaroma, – kredito unijos valdyba. Bendra tokio skolinimo suma vienam kredito unijos vadovui ir su juo artimaisiais ryšiais susijusiems asmenims negali

viršyti 10 procentų kredito unijos perskaičiuoto kapitalo. Su kredito unijos vadovu artimaisiais ryšiais susijusiais asmenimis šiame straipsnyje laikomi kredito unijos vadovo sutuoktinis (sugyventinis), vaikai (įvaikiai), tėvai (įtėviai) ir juridiniai asmenys, jeigu kredito unijos vadovas valdo jų kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį. Sprendimus dėl tokio skolinimo turi priimti kredito unijos valdyba, o su tokiu skolinimu susijęs asmuo negali dalyvauti priimant sprendimą. Skolinimo sąlygos šioje dalyje nurodytiems asmenims negali būti palankesnės negu kitiems kredito unijos klientams nustatytos skolinimo sąlygos.

2. Jeigu skolinimo laikas viršija 5 metus, toks skolinimas turi būti užtikrintas bent viena iš šių prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonių:

- 1) hipoteka;
- 2) valstybių centrinių bankų ir vyriausybių vertybinių popierių įkeitimu;
- 3) indėlio, esančio toje kredito unijoje, įkeitimu, jeigu prašoma skolinti pinigų suma ir palūkanos už ją neviršija indėlio su palūkanomis sumos;
- 4) valstybės garantuojamos garantijų institucijos, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatyme, garantija;
- 5) kilnojamojo daikto, įsigyto už skolinimo sandorio lėšas, įkeitimu, tačiau ne daugiau negu 30 procentų skolinimo sumos ir ne ilgesniam kaip 7 metų terminui nuo skolinimo sandorio sudarymo.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2132](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08711

46 straipsnis. Apribojimai skolinimui kredito unijos pajiniams įnašams atlikti

Kredito unija neturi teisės skolinti įsigyjamo jos pajaus pajiniam įnašui atlikti ar pasitikėtinei (subordinuotai) paskolai jai suteikti, taip pat kredito unijos išleidžiamiems ne nuosavybės vertybiniais popieriais įsigyti.

47 straipsnis. Apribojimai disponuoti kredito unijos pajiniais įnašais

Kredito unijos nariui kredito unijos įstatuose nustatyta tvarka gali būti apribojama teisė disponuoti pajiniu įnašu ar jo dalimi, neviršijančia skolinamų pinigų sumos kartu su už ją mokamomis palūkanomis, tol, kol bus gražinta skolinama suma su palūkanomis.

48 straipsnis. Kredito unijos paslaptis

Kredito unijos paslapties apsaugai *mutatis mutandis* taikomas Lietuvos Respublikos bankų įstatymo 55 straipsnis.

49 straipsnis. Klientų interesų apsauga

Pakeistas straipsnio pavadinimas:

Nr. [XIII-1100](#), 2018-04-17, paskelbta TAR 2018-04-27, i. k. 2018-06741

1. Vietose, kuriose kredito unija teikia finansines paslaugas klientams, kiekvienam galimam klientui laisvai prieinamoje vietoje privalo būti nurodytas kredito unijos pavadinimas ir finansinės paslaugos, kurias turi teisę teikti kredito unija, taip pat turi būti sudarytos sąlygos viešai susipažinti su šio straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija.

2. Prieš sudarydama sutartį dėl finansinių paslaugų teikimo, kredito unija privalo suteikti klientui išsamią informaciją, susijusią su finansinių paslaugų teikimo sąlygomis, paslaugų kaina, paslaugų teikimo terminais, galimomis pasekmėmis, ir kitokią informaciją, turinčią įtakos kliento apsisprendimui sudaryti sutartį.

3. Kredito unija privalo priežiūros institucijos nustatyta tvarka nagrinėti klientų skundus (prašymus), susijusius su kredito unijos teikiamomis finansinėmis paslaugomis (toliau – skundas). Kredito unija privalo išnagrinėti rašytinį kliento skundą ir ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos pateikti išsamų, motyvuotą, dokumentais pagrįstą atsakymą raštu popieriuje ar naudodama kitą patvariąją laikmeną, jeigu dėl to susitarė klientas ir kredito unija. Išskirtiniais atvejais, kai dėl priežasčių, kurių kredito unija negali kontroliuoti, atsakymo neįmanoma pateikti per 15 darbo dienų, ji turi išsiųsti negalutinį atsakymą aiškiai nurodžiusi atsakymo į skundą vėlavimo priežastis ir terminą, iki kurio klientas gaus galutinį atsakymą. Bet kuriuo atveju galutinio atsakymo pateikimo terminas neturi viršyti 35 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos. Kredito unija klientų skundus nagrinėja neatlygintinai.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1100](#), 2018-04-17, paskelbta TAR 2018-04-27, i. k. 2018-06741

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1307](#), 2018-06-27, paskelbta TAR 2018-07-04, i. k. 2018-11312

SEPTINTASIS SKIRSNIS

KREDITO UNIJOS APSKAITA. FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIAI IR AUDITAS

50 straipsnis. Apskaita

1. Kredito unija privalo tvarkyti buhalterinę apskaitą vadovaudamasi Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais, taip pat kredito unijos pasirinkta apskaitos politika.

2. Apskaitos politika turi apimti bendruosius apskaitos principus, apskaitos metodus ir taisykles, skirtas kredito unijos apskaitai tvarkyti ir finansinių ataskaitų rinkiniams sudaryti bei pateikti.

3. Kredito unijos veiklos apskaitos sistema privalo būti organizuota taip, kad:

1) finansinių ataskaitų rinkiniai rodytų tikrą kredito unijos finansinę būklę ir veiklos rezultatus;

2) sudarytų sąlygas kredito unijos vadovams saugiai ir patikimai naudoti bei valdyti kredito unijos turtą ir juo disponuoti;

3) sudarytų sąlygas kredito unijos nariams ir įstatymų įgaliotoms institucijoms tikrinti ir kontroliuoti kredito unijos, jos vadovų ir kitų darbuotojų, turinčių teisę priimti sprendimus, dėl kurių atsiranda kredito unijos prievolės kitiems asmenims, veiklą ir kredito unijos finansinę būklę.

51 straipsnis. Finansinių ataskaitų rinkiniai

1. Kredito unijos sudaro tarpinių finansinių ataskaitų rinkinius ir metinių finansinių ataskaitų rinkinius.

2. Tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniai – tai finansinės ataskaitos, parengtos apibendrinus laikotarpio, trumpesnio negu finansiniai metai, duomenis. Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio sandarą ir pateikimo priežiūros institucijai periodiškumą nustato priežiūros institucijos teisės aktai.

3. Metinių finansinių ataskaitų rinkinį sudaro:

- 1) balansinė ataskaita;
- 2) pelno (nuostolių) ataskaita;
- 3) aiškinamasis raštas.

4. Pasibaigus finansiniams metams, kredito unija privalo:

1) ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki eilinio kredito unijos visuotinio narių susirinkimo sudaryti sąlygas kredito unijos nariams susipažinti su auditoriaus ar audito įmonės audituotu metinių finansinių ataskaitų rinkiniu, sprendimo dėl pelno paskirstymo projektu ir auditoriaus išvada;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-102](#), 2016-12-15, paskelbta TAR 2016-12-23, i. k. 2016-29414

2) ne vėliau kaip per 4 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos kredito unijos visuotinio narių susirinkimo sprendimu patvirtinti metinių finansinių ataskaitų rinkinį ir priimti sprendimą dėl pelno paskirstymo;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2132](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08711

3) per 5 darbo dienas po kredito unijos visuotinio narių susirinkimo sprendimo dėl metinių finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo priėmimo dienos pateikti priežiūros institucijai auditoriaus arba audito įmonės audituotą ir šio susirinkimo patvirtintą metinių finansinių ataskaitų rinkinį ir sprendimą dėl pelno paskirstymo;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-102](#), 2016-12-15, paskelbta TAR 2016-12-23, i. k. 2016-29414

4) per 4 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos priežiūros institucijos nustatyta tvarka paskelbti metinių finansinių ataskaitų rinkinį, auditoriaus išvadą ir kitą priežiūros institucijos nurodytą informaciją visuomenei.

5. Kredito unijos visuotinis narių susirinkimas negali priimti sprendimo dėl pelno paskirstymo, jeigu nėra auditoriaus ar audito įmonės atlikto metinių finansinių ataskaitų rinkinio audito.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-102](#), 2016-12-15, paskelbta TAR 2016-12-23, i. k. 2016-29414

6. Premijos ir kitos kredito unijos įstatuose nustatytos išmokos kredito unijos vadovams išmokamos metams pasibaigus, jeigu tokį sprendimą priima kredito unijos visuotinis narių susirinkimas, tvirtindamas metinių finansinių ataskaitų rinkinį.

52 straipsnis. Auditas

1. Auditorius ar audito įmonė turi atlikti kredito unijos metinių finansinių ataskaitų rinkinių auditą ir tuo remdamiesi pateikti auditoriaus išvadą dėl šių ataskaitų rinkinių ir audito ataskaitą. Audito ataskaitoje auditorius turi pateikti informaciją apie tai, ar kredito unija:

1) tiksliai ir kvalifikuotai įvertino turtą pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus;

2) atliko privalomus turto vertės patikslinimus ir nurašymus;

3) sudarė privalomus ir būtinus kapitalus, rezervus ir atidėjinius (atidėjimus) veiklos rizikai sumažinti;

4) laikosi Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų kapitalo reikalavimų;

5) atitinka Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytus veiksmingo ir patikimo nuosavybės valdymo bei saugios ir patikimos veiklos reikalavimus;

6) turi tinkamas vidaus kontrolės ir informacines sistemas.

2. Kredito unijos auditorius negali atlikti tos pačios kredito unijos audito ilgiau kaip 5 finansinius metus iš eilės.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2132](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08711

3. Kredito unija iki einamųjų finansinių metų pirmojo pusmečio pabaigos privalo su kredito unijos visuotinio narių susirinkimo išrinktu auditoriumi ar audito įmone sudaryti sutartį dėl metinių finansinių ataskaitų rinkinių audito.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-102](#), 2016-12-15, paskelbta TAR 2016-12-23, i. k. 2016-29414

53 straipsnis. Reikalavimai auditoriui ir audito įmonei, jų pareigos ir atsakomybė

Reikalavimus auditoriui ir audito įmonei, jų pareigas ir atsakomybę nustato Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymas, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-102](#), 2016-12-15, paskelbta TAR 2016-12-23, i. k. 2016-29414

AŠTUNTASIS SKIRSNIS KREDITO UNIJŲ PRIEŽIŪRA

54 straipsnis. Kredito unijų priežiūros institucija

1. Kredito unijų priežiūros institucija yra Lietuvos bankas.
2. Priežiūros institucija atlieka šio įstatymo nustatyta tvarka išduotą licenciją turinčių kredito unijų priežiūrą.
3. Atlikdama priežiūros funkciją, priežiūros institucija bendradarbiauja su savo narių kredito unijų stebėjimo ir tikrinimo funkciją atliekančiomis centrinėmis kredito unijomis.
4. Priežiūra atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymu, šiuo įstatymu, Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymu ir kitais teisės aktais, kurių laikymosi priežiūra priskirta priežiūros institucijos kompetencijai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1245](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-14, i. k. 2018-09859

55 straipsnis. Priežiūros tikslui gautos informacijos apsauga

1. Kredito unijų priežiūros tikslu gautos informacijos apsaugai taikomas Lietuvos banko įstatymo 43 straipsnis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1245](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-14, i. k. 2018-09859

2. Kredito unijų priežiūros tikslui gauta informacija gali būti perduota centrinėms kredito unijoms, jeigu ši informacija reikalinga jų funkcijoms atlikti.

56 straipsnis. Neteko galios nuo 2018-06-15

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XIII-1245](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-14, i. k. 2018-09859

57 straipsnis. Priežiūros institucijos teisės ir pareigos

1. Be kitų Lietuvos banko įstatyme, šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose, kurių laikymosi priežiūra priskirta priežiūros institucijos kompetencijai, nustatytų pareigų ir teisių, priežiūros institucija turi teisę:

- 1) jeigu kredito unijos organų priimti sprendimai kelia pavojų kredito unijos veiklos stabilumui ir patikimumui, įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą, kad kredito unijos organų

priimti sprendimai būtų pripažinti negaliojančiais;

2) sudaryti sutartis su atestuotais auditoriais ar audito įmonėmis, turto vertintojais ar kitais tinkamą kvalifikaciją turinčiais asmenimis dėl kredito unijos patikrinimo atlikimo, kad būtų nustatyta kredito unijos turto vertė, kredito unijos finansinė būklė, įvertintos prisiimtos rizikos ar patikrinti kiti kredito unijos veiklos klausimai. Jeigu atlikus patikrinimą nustatoma, kad kredito unija priežiūros institucijai pateikė neteisingą informaciją, ar nustatomi kiti padaryti teisės aktų pažeidimai, priežiūros institucijos patirtas patikrinimo organizavimo išlaidas atlygina kredito unija. Kai pagal sutartis su priežiūros institucija veikiantys šiame punkte nurodyti asmenys atlieka kredito unijos patikrinimą, šie asmenys turi Lietuvos banko įstatymo 42¹ straipsnio 5 dalies 1, 3, 11 ir 12 punktuose priežiūros institucijos tarnautojams nustatytas teises;

3) reikalauti, kad būtų pakeistas atestuotas auditorius ar audito įmonė, atliekantys kredito unijos finansinių ataskaitų rinkinių patikrinimą, jeigu audito įmonė ar atestuotas auditorius neatitinka (nevykdo) įstatymų nustatytų reikalavimų.

2. Priežiūros institucija, nustačiusi arba turėdama pagrindą įtarti teisės aktų, kurių laikymosi priežiūra priskirta jos kompetencijai, pažeidimus arba kredito unijos veiklos trūkumus, taip pat jeigu kyla grėsmė kredito unijos veiklos stabilumui ir patikimumui arba visuomenės ir (arba) kredito unijos klientų interesams, Lietuvos banko įstatymo nustatyta tvarka duoda kredito unijai šiuos privalomus nurodymus:

1) priežiūros institucijos nustatytais terminais pašalinti teisės aktų pažeidimus ar kredito unijos veiklos trūkumus;

2) nesudaryti tam tikrų sandorių ar sumažinti tokių sandorių mastą, įskaitant sandorius dėl kredito unijos veiklą papildančių paslaugų pirkimo ar nekilnojamojo turto įsigijimo, arba parduoti ar kitaip perleisti kitiems asmenims turimą nekilnojamąjį turtą;

3) priežiūros institucijos nustatytu terminu atlikti kredito unijos tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio auditą;

4) parengti ir įgyvendinti priežiūros institucijos nustatytais terminais ir jai priimtina kredito unijos veiklos pertvarkymo ir (arba) nustatytų pažeidimų, ir (arba) trūkumų pašalinimo priemonių planą;

5) sušaukti kredito unijos visuotinį narių susirinkimą arba stebėtojų tarybos ar valdybos posėdį ir juose svarstyti priežiūros institucijos pasiūlytus klausimus. Jeigu kredito unijos organai nevykdo reikalavimo dėl visuotinio narių susirinkimo sušaukimo, priežiūros institucija turi teisę pati sušaukti visuotinį narių susirinkimą, parengti jo darbotvarkę ir reikalauti, kad jame būtų apsvarstyti priežiūros institucijos pasiūlyti klausimai;

6) kredito unijos vadovams atvykti į priežiūros instituciją ir duoti paaiškinimus.

Priežiūros institucija apie nurodymą kredito unijos vadovams atvykti į priežiūros instituciją turi teisę paskelbti viešai;

- 7) atkurti iki teisės aktų pažeidimo buvusią padėtį;
- 8) sustabdyti vienos arba kelių finansinių paslaugų teikimą;
- 9) priežiūros institucijai pateikti papildomą informaciją arba teikti dažniau, negu nustatyta teisės aktuose, informaciją, reikalingą priežiūros funkcijoms atlikti;
- 10) viešai atskleisti papildomą informaciją;
- 11) atlikti kitus veiksmus ar neatlikti tam tikrų veiksmų, kad būtų pašalinti teisės aktų pažeidimai ar kredito unijos veiklos trūkumai arba kad kredito unijos veikla būtų stabili ir patikima.

3. Priežiūros institucija, nustačiusi teisės aktų pažeidimus ar kredito unijos veiklos trūkumus arba nustačiusi, kad kredito unijos veikla kelia grėsmę kredito unijos veiklos stabilumui ir patikimumui, turi teisę kredito unijai laikinai nustatyti individualius kredito unijos veiklos riziką ribojančių normatyvų dydžius ar papildomus reikalavimus dėl rizikos ribojimo.

4. Kredito unijos privalo įvykdyti šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytus privalomus nurodymus priežiūros institucijos nustatytais terminais ir nedelsdamos, kitą darbo dieną po nurodymo įvykdymo, apie tai raštu pranešti priežiūros institucijai.

5. Priežiūros institucija nuomonę dėl indėlių draudžiamąjį įvykio, kaip jis apibrėžtas Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatyme, patvirtinimo raštu pateikia ne vėliau kaip per 5 darbo dienas po to, kai nustato, kad priežiūros institucijos išduotą licenciją turinti kredito unija dėl su savo finansine padėtimi tiesiogiai susijusių priežasčių negali įvykdyti pagrįsto reikalavimo grąžinti indėlį ir to negalės padaryti artimiausiu metu.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-110](#), 2020-12-22, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28966

6. Priežiūros institucijos nustatyta tvarka priežiūros institucijos tarnautojai turi teisę dalyvauti kredito unijos organų ir kredito unijos komitetų darbe – dalyvauti susirinkimuose ar posėdžiuose stebėtojų teisėmis ar kitaip stebėti kredito unijos organų, kredito unijos komitetų ir kredito unijos vadovų veiklą.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIV-110](#), 2020-12-22, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28966

7. Priežiūros institucija savo nustatyta tvarka ir vadovaudamasi asmens duomenų teisinę apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais turi teisę kaupti ir kitaip tvarkyti duomenis apie kredito unijos skolininkus. Kredito unija priežiūros institucijai privalo teikti duomenis apie kredito unijos skolininkus ir turi teisę naudotis šiais duomenimis priežiūros institucijos teisės aktuose nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIV-110](#), 2020-12-22, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28966

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1245](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-14, i. k. 2018-09859

58 straipsnis. Neteko galios nuo 2018-06-15

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XIII-1245](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-14, i. k. 2018-09859

59 straipsnis. Priežiūros institucijos rengiami patikrinimai

1. Priežiūros institucija organizuoja ir atlieka patikrinimus, kad nustatytų, ar laikomasi šio įstatymo ir kitų teisės aktų, kurių laikymosi priežiūra priskirta jos kompetencijai.

2. Reikalavimai priežiūros institucijos rengiamiems patikrinimams yra nustatyti Lietuvos banko įstatymo 42¹ straipsnyje. Atlikdami patikrinimą, priežiūros institucijos tarnautojai turi Lietuvos banko įstatyme ir šiame įstatyme nustatytas teises.

3. Centrinei kredito unijai stebint ir tikrinant savo narių kredito unijų veiklą, taikomos šio straipsnio 2 dalies nuostatos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1245](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-14, i. k. 2018-09859

60 straipsnis. Poveikio priemonės

1. Priežiūros institucija taiko asmenims šias poveikio priemones:

1) viešai paskelbia šio įstatymo ir kitų teisės aktų, kurių laikymosi priežiūra priskirta priežiūros institucijos kompetencijai, pažeidimą ir jį padariusį asmenį;

2) įspėja dėl šio įstatymo ir kitų teisės aktų, kurių laikymosi priežiūra priskirta priežiūros institucijos kompetencijai, pažeidimo ir nurodo per nustatytą terminą nutraukti teisės akto pažeidimą;

3) skiria šio įstatymo nustatytas baudas;

4) laikinai sustabdo licencijos teikti vieną ar kelias finansines paslaugas galiojimą;

5) laikinai ar visam laikui uždraudžia vieno ar kelių kredito unijos filialų ar kitų struktūrinių padalinių veiklą. Priežiūros institucijai priėmus sprendimą laikinai uždrausti filialo ar kito struktūrinio padalinio veiklą, filialas ar kitas struktūrinis padalinys neturi teisės teikti finansinių paslaugų, o priėmus sprendimą visam laikui uždrausti filialo ar kito struktūrinio padalinio veiklą, kredito unija, be to, privalo nedelsdama priimti sprendimą nutraukti tokio filialo ar kito struktūrinio padalinio veiklą;

6) laikinai, kol yra pagrindas, nušalina kredito unijos stebėtojų tarybos narį (narius), valdybos narį (narius), kredito unijos administracijos vadovą, paskolų komiteto narį (narius) nuo pareigų arba nušalina kredito unijos stebėtojų tarybos narį (narius), valdybos narį (narius), kredito unijos administracijos vadovą, paskolų komiteto narį (narius) nuo pareigų ir reikalauja,

kad jie būtų atšaukti iš pareigų ir (ar) su jais būtų nutraukta sutartis ar būtų panaikinti jų įgaliojimai;

7) paskelbia kredito unijos veiklos apribojimą;

8) laikinai apriboja teisę disponuoti lėšomis, esančiomis sąskaitose centrinėje kredito unijoje bei kitose kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigose, ir kitu turtu;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1307](#), 2018-06-27, paskelbta TAR 2018-07-04, i. k. 2018-11312

9) atšaukia išduotą licenciją ar laikinai sustabdo jos galiojimą tol, kol tam yra pagrindas; išnykus licencijos galiojimo sustabdymo pagrindui, priežiūros institucija nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tada, kai įsitikino, kad pagrindas išnyko, atnaujina licencijos galiojimą;

10) paskiria laikinąjį administratorių.

2. Bylose, kuriose nagrinėjami skundai (prašymai) dėl priežiūros institucijos sprendimo taikyti šio straipsnio 1 dalies 7, 8 ir 9 punktuose nustatytas poveikio priemones, negali būti taikomos reikalavimo užtikrinimo priemonės, numatytos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 70 straipsnio 3 dalies 1 ir 3 punktuose.

3. Teismas, išnagrinėjęs skundą (prašymą) dėl priežiūros institucijos sprendimo taikyti šio straipsnio 1 dalies 7, 8 ir 9 punktuose nustatytas poveikio priemones, turi teisę, jeigu yra šiame įstatyme nustatytos sąlygos, priteisti atlyginti žalą, tačiau neturi teisės tenkindamas skundą (prašymą) panaikinti skundžiamą sprendimą, įpareigoti priežiūros instituciją pašalinti padarytą pažeidimą ar įvykdyti kitokį teismo patvarkymą arba išspręsti ginčą bet koku kitu būdu, dėl kurio būtų sustabdomas ar panaikinamas skundžiamo sprendimo galiojimas arba kitaip atkuriami buvusi iki sprendimo priėmimo padėtis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1245](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-14, i. k. 2018-09859

61 straipsnis. Poveikio priemonių taikymo pagrindai ir tvarka

1. Priežiūros institucija taiko šiame įstatyme nustatytas poveikio priemones, kai yra bent vienas iš šių pagrindų:

1) verčiamasi indėlių ar kitų grąžintinų lėšų priėmimu iš neprofesionaliųjų rinkos dalyvių, taip pat teikiamos kitos finansinės paslaugos, jeigu neturima tam šio įstatymo nustatyta tvarka suteiktos teisės ar ši teisė apribota pagal šį įstatymą arba atliekami kiti veiksmai ar veikla, kuriuos draudžia šis įstatymas;

2) kredito unija licenciją, kitą šiame įstatyme nustatytą leidimą gavo pateikusi klaidingą informaciją arba pasinaudodama kitomis neteisėtomis priemonėmis;

3) nustatytais terminais nepateikiama šio įstatymo, kitų teisės aktų, kurių laikymosi priežiūra priskirta priežiūros institucijai, nustatyta ar priežiūros institucijos pareikalauta informacija arba pateikiama neteisinga, neišsami arba netiksli informacija;

4) nustatyta tvarka nevykdomi arba netinkamai vykdomi priežiūros institucijos pagal šio įstatymo 57 straipsnio 2 dalį duoti privalomi nurodymai;

5) nebetenkinami reikalavimai, nustatyti licencijai išduoti;

6) kredito unijos vadovais paskiriami arba kredito unijos vadovų pareigas eina vienas ar keli asmenys, neatitinkantys šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytų reputacijos, kvalifikacijos ir patirties reikalavimų;

7) trukdoma priežiūros institucijai arba jos įgaliotiems asmenims atlikti patikrinimus;

8) padaromi kiti įstatymų, tarp jų Lietuvos Respublikos indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo, kitų teisės aktų, kurių laikymosi priežiūra priskirta priežiūros institucijai, pažeidimai arba yra grėsmė, kad dėl kredito unijos veiklos arba dėl finansinės būklės būtų pažeisti visuomenės ir (arba) klientų interesai arba sutriktų Lietuvos Respublikos kredito unijų sistemos funkcionavimas.

2. Poveikio priemonių taikymo tvarką nustato Lietuvos banko įstatymas.

3. *Neteko galios nuo 2021-01-01*

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XIV-110](#), 2020-12-22, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28966

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1245](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-14, i. k. 2018-09859

62 straipsnis. Baudos

1. Priežiūros institucija skiria baudas:

1) juridiniams asmenims – iki 5 procentų bendrųjų metinių pajamų;

2) juridinio asmens vadovams ir kitiems fiziniams asmenims – iki 25 000 eurų.

2. Juridinio asmens bendrosios metinės pajamos, pagal kurias nustatomas skiriamos baudos dydis, nustatomos pagal paskutinių sudarytų (pasirašytų) metinių finansinių ataskaitų duomenis. Jeigu juridinis asmuo priklauso patronuojančiajai įmonei, kaip ji apibrėžta Įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatymo 2 straipsnio 22 dalyje, bendrosios metinės pajamos, pagal kurias nustatomas skiriamos baudos dydis, yra pajamos, nurodytos pagrindinės patronuojančiosios įmonės paskutinėse sudarytose (pasirašytose) metinėse konsoliduotuosiose finansinėse ataskaitose.

3. Jeigu dėl šio įstatymo 61 straipsnio 1 dalyje išvardytų pažeidimų buvo neteisėtai gauta pajamų, kitokios turtinės naudos, išvengta nuostolių arba padaryta žalos ir šių pajamų, kitokios turtinės naudos, išvengtų nuostolių ar padarytos žalos dydis, jeigu jį įmanoma nustatyti, viršijo

šio straipsnio 1 arba 4 dalyje nurodytus baudų dydžius, priežiūros institucija skiria baudą iki dvigubo neteisėtai gautų pajamų, kitokios turtinės naudos, išvengtų nuostolių ar padarytos žalos dydžio.

4. Tais atvejais, kai sunku ar neįmanoma nustatyti juridinio asmens bendrųjų metinių pajamų arba kai juridinio asmens bendrosios metinės pajamos yra mažesnės negu vienas milijonas eurų, priežiūros institucija vietoj šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytos baudos juridiniam asmeniui skiria iki 100 000 eurų baudą.

5. Šio įstatymo 61 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytais atvejais priežiūros institucija už kiekvieną privalomo nurodymo nevykdymo ar netinkamo vykdymo dieną skiria baudą iki vieno procento bendrųjų metinių pajamų, o tais atvejais, kai sunku ar neįmanoma nustatyti bendrųjų metinių pajamų, – iki 1 500 eurų.

6. Baudos apskaičiuojamos vadovaujantis Lietuvos banko įstatymo 43³ straipsnyje nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1245](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-14, i. k. 2018-09859

63 straipsnis. Kredito unijos stebėtojų tarybos nario (narių), valdybos nario (narių), kredito unijos administracijos vadovo, paskolų komiteto nario (narių) nušalinimas nuo pareigų

1. Nuo priežiūros institucijos sprendimo laikinai nušalinti kredito unijos stebėtojų tarybos narį (narius), valdybos narį (narius), kredito unijos administracijos vadovą, paskolų komiteto narį (narius) nuo pareigų pateikimo kredito unijai dienos nuo pareigų nušalintas asmuo neturi teisės atlikti savo funkcijų ir visi po tokio priežiūros institucijos sprendimo pateikimo kredito unijai dienos jo priimti sprendimai yra negaliojantys.

2. Jeigu priežiūros institucija priima sprendimą nušalinti kredito unijos stebėtojų tarybos narį (narius), valdybos narį (narius), kredito unijos administracijos vadovą, paskolų komiteto narį (narius) nuo pareigų ir reikalauti, kad jie būtų atšaukti iš pareigų ir (arba) su jais būtų nutraukta sutartis ar būtų panaikinti jų įgaliojimai, kredito unijos organas, kuriam suteikta tokia teisė, privalo per priežiūros institucijos sprendime nustatytą terminą atšaukti tokį asmenį iš pareigų ir (arba) nutraukti su juo sudarytą sutartį ar panaikinti jo įgaliojimus.

3. Apie priežiūros institucijos sprendimą nušalinti kredito unijos stebėtojų tarybos narį (narius), valdybos narį (narius), kredito unijos administracijos vadovą nuo pareigų pranešama kredito unijai ir Juridinių asmenų registro tvarkytojui ir paskelbiama priežiūros institucijos interneto svetainėje. Apie priežiūros institucijos sprendimą nušalinti kredito unijos paskolų komiteto narį (narius) nuo pareigų pranešama kredito unijai.

64 straipsnis. Laikinasis administratorius

1. Priežiūros institucija turi teisę kreditui unijai paskirti vieną ar daugiau laikinųjų administratorių. Laikinoju administratoriumi gali būti paskirtas juridinis ar fizinis asmuo. Laikinoju administratoriumi skiriamam fiziniam asmeniui ar juridinio asmens vadovui *mutatis mutandis* taikomi šio įstatymo 27 straipsnyje nustatyti kvalifikacijos bei patirties reikalavimai, laikinasis administratorius turi būti nepriekaištingos reputacijos, jo neturi saistyti joks interesų konfliktas. Vertinant laikinojo administratoriaus reputaciją, *mutatis mutandis* taikomos Bankų įstatymo 34 straipsnio 12 ir 13 dalių nuostatos. Laikinojo administratoriaus veiklos sąlygos, funkcijos ir jų apribojimai nustatomi laikinojo administravimo sutartyje, sudarytoje tarp priežiūros institucijos ir laikinojo administratoriaus. Tokia sutartis turi nustatyti priežiūros institucijos įsipareigojimus, susijusius su laikinojo administratoriaus veiksmais tretiesiems asmenims padarytos žalos atlyginimu, kiek tai neprieštarauja Lietuvos Respublikos civilinio kodekso normoms. Bet kuriuo atveju laikinasis administratorius neatsako už žalą, atsiradusią dėl veiksmų, atliktų vadovaujantis priežiūros institucijos duotais nurodymais. Tokiu atveju už padarytą žalą, kai yra įstatymuose nustatytos sąlygos, atsako priežiūros institucija. Laikinasis administratorius savo nuožiūra turi teisę pasitelkti paslaugų teikėjų (įskaitant teisės, apskaitos, audito, valdymo konsultantus), reikalingų tam, kad būtų galima tinkamai atlikti savo funkcijas. Atlyginimas ir kitos išlaidos (įskaitant išlaidas paslaugų teikėjams) laikinajam administratoriui ir jo padėjėjams, atsižvelgiant į laikinojo administratoriaus veiklos mastą, kvalifikaciją, veiklos terminus, nustatomi sutartyje, sudaromoje tarp priežiūros institucijos ir laikinojo administratoriaus. Atlyginimas ir išlaidos (įskaitant išlaidas paslaugų teikėjams) išmokami iš kredito unijos lėšų prieš bet kokius kitus kredito unijos mokėjimus. Tuo atveju, jeigu administruojamai kredito unijai iškeliama bankroto byla, mokėjimai laikinajam administratoriui išmokami prieš bet kokius kitus kredito unijos mokėjimus. Tuo atveju, jeigu kredito unija laikinajam administratoriui nesumoka laiku, laikinajam administratoriui privalo sumokėti priežiūros institucija, kuri tuo metu turi teisę reikalauti sumokėtų sumų iš kredito unijos. Laikinoju administratoriumi negali būti paskirtas priežiūros institucijos darbuotojas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1245](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-14, i. k. 2018-09859

2. Priežiūros institucija, atsižvelgdama į tai, kas proporcinga konkrečiomis aplinkybėmis, priimdama sprendimą skirti laikinąjį administratorių, gali nustatyti, kad:

1) laikinai sustabdomi kredito unijos stebėtojų tarybos, valdybos ir administracijos vadovo įgaliojimai ir šių organų įgaliojimus laikinai perima paskirtas laikinasis administratorius. Tokiu atveju visi šiame punkte nurodytų kredito unijos organų sprendimai, priimti po sprendimo paskirti laikinąjį administratorių įsigaliojimo dienos, yra negaliojantys ir nevykdytini arba

2) kredito unijos stebėtojų tarybos, valdybos ir administracijos vadovo įgaliojimai nėra sustabdomi, o paskirtas laikinasis administratorius laikinai veikia kartu su šiais kredito unijos organais.

3. Priežiūros institucija sprendime dėl laikinojo administratoriaus paskyrimo turi nustatyti laikinojo administratoriaus įgaliojimus, funkcijas, veiksmus, kuriuos laikinasis administratorius gali atlikti tik priežiūros institucijai iš anksto pritarus, laikinojo administratoriaus paskyrimo terminą.

4. Jeigu laikinasis administratorius skiriamas pagal šio straipsnio 2 dalies 1 punktą, laikinajam administratoriui gali būti suteikiami kai kurie ar visi šiame įstatyme, kituose teisės aktuose ir kredito unijos įstatuose nustatyti kredito unijos stebėtojų tarybos, valdybos ir administracijos vadovo įgaliojimai. Laikinajam administratoriui gali būti pavedama išsiaiškinti ir įvertinti kredito unijos finansinę būklę, vadovauti kredito unijos veiklai (arba jos daliai) siekiant išsaugoti arba atkurti kredito unijos finansinę būklę ir užtikrinant patikimą ir riziką ribojantį kredito unijos veiklos valdymą ir (arba) vykdyti kitas funkcijas.

5. Jeigu laikinasis administratorius skiriamas pagal šio straipsnio 2 dalies 2 punktą, priežiūros institucija sprendime turi nurodyti, prieš kokius sprendimus priimant ar prieš kokių veiksmų imantis kredito unijos stebėtojų tarybai, valdybai ir administracijos vadovui būtina gauti laikinojo administratoriaus pritarimą.

6. Laikinasis administratorius skiriamas ne ilgesniam negu vienų metų laikotarpiui. Išimtiniais atvejais, kai nustatoma, kad laikinojo administratoriaus skyrimo pagrindu galinčios būti aplinkybės nėra išnykusios, laikinojo administratoriaus paskyrimo terminas motyvuotu priežiūros institucijos sprendimu gali būti pratęstas.

7. Priežiūros institucija, atsižvelgdama į šio straipsnio nuostatas, bet kuriuo metu gali pakeisti sprendimo dėl laikinojo administratoriaus paskyrimo nuostatas, taip pat bet kuriuo metu ir dėl bet kokios priežasties gali atšaukti laikinąjį administratorių. Laikinasis administratorius sutartyje, sudarytoje tarp priežiūros institucijos ir laikinojo administratoriaus, nustatytais atvejais ir tvarka turi teisę atsistatydinti. Jeigu laikinasis administratorius atsistatydina, priežiūros institucija nedelsdama priima sprendimą dėl naujo laikinojo administratoriaus paskyrimo.

8. Apie pagal šio straipsnio 2 dalies 1 punktą priimtą sprendimą paskirti laikinąjį administratorių arba jį atšaukti ne vėliau kaip kitą darbo dieną po sprendimo priėmimo dienos priežiūros institucija raštu praneša kredito unijai, Juridinių asmenų registro tvarkytojui ir paskelbia priežiūros institucijos interneto svetainėje.

9. Laikinasis administratorius gali sušaukti kredito unijos visuotinį narių susirinkimą ir nustatyti tokio susirinkimo darbotvarkę tik gavęs išankstinį priežiūros institucijos pritarimą.

Laikinojo administratoriaus paskyrimas taip pat neriboja teisės aktuose nustatytų kredito unijos narių teisių.

10. Priežiūros institucija gali reikalauti, kad laikinasis administratorius priežiūros institucijos nustatytais terminais jai teiktų informaciją apie kredito unijos finansinę būklę ir per laikinojo administratoriaus paskyrimo terminą atliktus veiksmus.

11. Laikinas administratorius privalo savo funkcijas atlikti apdairiai ir sąžiningai. Laikinas administratorius negali jam suteiktų teisių panaudoti savo asmeniniams ar trečiųjų asmenų poreikiams tenkinti. Laikinojo administratoriaus ir kredito unijos, kurią administruoti jis paskirtas, nesieja pasitikėjimo (fiduciariniai) santykiai, jis neturi pareigos veikti kredito unijos ir jos narių interesais.

65 straipsnis. Kredito unijos veiklos apribojimas

1. Kredito unijos veiklos apribojimas – kredito unijos veiklos laikinas dalinis apribojimas. Kredito unijos veiklos apribojimus nustato šis įstatymas ir priežiūros institucijos sprendimas dėl kredito unijos veiklos apribojimo paskelbimo.

2. Kredito unijos veiklos apribojimo terminą nustato priežiūros institucija. Šis terminas negali būti ilgesnis kaip 2 mėnesiai. Išimtiniais atvejais, kai nustatoma, kad veiklos apribojimo skelbimo pagrindu galinčios būti aplinkybės nėra išnykusios, veiklos apribojimo terminas motyvuotu priežiūros institucijos sprendimu gali būti pratęstas.

3. Apie priimtą sprendimą skelbti, pratęsti ar atšaukti kredito unijos veiklos apribojimą ne vėliau kaip kitą darbo dieną po sprendimo priėmimo dienos pranešama kredito unijai ir Juridinių asmenų registro tvarkytojui, taip pat paskelbiama priežiūros institucijos interneto svetainėje.

4. Nuo sprendimo paskelbti kredito unijos veiklos apribojimą pateikimo kredito unijai momento:

1) jeigu kitaip nenustatyta priežiūros institucijos sprendime dėl veiklos apribojimo paskelbimo, kredito unijai draudžiama vykdyti įsipareigojimus mokėti ar perleisti kredito unijos turtą, jeigu šie įsipareigojimai atsiranda iš sandorių ar kitų juridinių faktų, buvusių iki kredito unijos veiklos apribojimo paskelbimo dienos, išskyrus mokėjimus, būtinus apribotai kredito unijos veiklai apribojimo metu užtikrinti. Kredito unijos veiklos apribojimo metu netesybos už kredito unijos prievolės neįvykdymą ar netinkamą įvykdymą neskaičiuojamos ir nemokamos. Palūkanos pagal kredito unijos prievoles skaičiuojamos, tačiau išmokamos tik pasibaigus kredito unijos veiklos apribojimo terminui;

2) draudžiama įskaityti bet kokius kredito unijos ir jos klientų reikalavimus;

3) sustabdomos teisme nagrinėjamos bylos, kuriose kredito unijai pareikšti turtiniai reikalavimai, taip pat išieškojimas pagal vykdomuosius dokumentus, kai skolininkė yra kredito unija.

5. Šio straipsnio 4 dalies 1 ir 2 punktuose nustatyti draudimai netaikomi, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymai, reglamentuojantys mokėjimų ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų funkcionavimą, ir kiti įstatymai nustato, kad kredito unija privalo vykdyti prievoles ir jos veiklą apribojus.

66 straipsnis. Laikinas teisės disponuoti lėšomis ir kitu turtu apribojimas

1. Jeigu priežiūros institucija pritaiko šio įstatymo 60 straipsnio 1 dalies 8 punkte nurodytą poveikio priemonę, kredito unija laikinai neturi teisės disponuoti lėšomis, esančiomis sąskaitose centrinėje kredito unijoje bei kitose kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigose, ir kitu turtu, kurie nurodyti priežiūros institucijos sprendime.

2. Priežiūros institucijos sprendimas laikinai apriboti teisę disponuoti lėšomis, esančiomis centrinėje kredito unijoje bei kitose Lietuvos Respublikoje įsteigtose kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigose, ir kitu Lietuvos Respublikos teritorijoje esančiu turtu laikomas turto arešto aktu ir teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka registruojamas Turto arešto aktų registre. Priežiūros institucijos sprendime turi būti nurodyti duomenys, reikalingi priežiūros institucijos sprendimui įregistruoti Turto arešto aktų registre. Turto arešto aktų registrą reglamentuojančių teisės aktų nustatytais atvejais priežiūros institucijos sprendimas Turto arešto aktų registre gali būti įregistruotas laikinai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1100](#), 2018-04-17, paskelbta TAR 2018-04-27, i. k. 2018-06741

DEVINTASIS SKIRSNIS

KREDITO UNIJOS PABAIGA IR PERTVARKYMAS

67 straipsnis. Kredito unijos reorganizavimo, pertvarkymo ir likvidavimo procedūrų teisinis reglamentavimas

Kredito unija reorganizuojama ir likviduojama Lietuvos Respublikos civilinio kodekso, šio įstatymo, Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymo, o pertvarkoma – taip pat Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka ir, jeigu šis įstatymas nenustato kitaip, Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo nustatyta tvarka.

68 straipsnis. Kredito unijos reorganizavimas

1. Reorganizuojant kredito uniją jungimo būdu, kitas reorganizavime dalyvaujantis ar reorganizuojamas subjektas gali būti tik kredito unija.

2. Reorganizuojant kredito uniją skaidymo būdu, bent vienas iš juridinių asmenų, kuriems išdalijamos kredito unijos teisės ir pareigos ar kurie įsteigiami, turi būti kredito unija.

3. Jeigu reorganizuojant kredito uniją įsteigiama nauja kredito unija, ji šio įstatymo nustatyta tvarka turi gauti licenciją. Tokiu atveju prašymas išduoti licenciją ir licencijai išduoti reikalingi dokumentai ir duomenys priežiūros institucijai pateikiami kartu su prašymu išduoti leidimą reorganizuoti kredito uniją ir kartu su sprendimu dėl leidimo reorganizuoti kredito uniją išdavimo priimamas sprendimas dėl licencijos išdavimo.

4. Reorganizavime dalyvaujančios ir reorganizuojamos kredito unijos šio įstatymo nustatytais atvejais privalo gauti priežiūros institucijos sutikimą vykdyti reorganizavimą ir priežiūros institucijos leidimą jas reorganizuoti.

69 straipsnis. Sutikimas vykdyti reorganizavimą

1. Jeigu kredito unija reorganizuojama jungimo būdu, apie numatomą reorganizavimą privaloma informuoti priežiūros instituciją ir gauti jos sutikimą vykdyti reorganizavimą.

2. Sutikimui vykdyti reorganizavimą gauti reorganizavime dalyvaujančios ir reorganizuojamos kredito unijos pateikia prašymą ir priežiūros institucijos teisės aktuose nustatytus dokumentus. Sutikimą vykdyti reorganizavimą išduoda priežiūros institucija šio įstatymo ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatyta tvarka. Sprendimas dėl sutikimo išdavimo priimamas atsižvelgiant į priežiūros institucijos teisės aktuose nustatytus sisteminės rizikos lygio vertinimo kriterijus.

3. Priežiūros institucija priima sprendimą dėl sutikimo išdavimo per vieną mėnesį nuo prašymo išduoti sutikimą gavimo dienos.

70 straipsnis. Leidimas reorganizuoti kredito uniją

1. Kredito unijos reorganizavimas gali būti užbaigtas tik gavus priežiūros institucijos leidimą reorganizuoti kredito uniją.

2. Leidimą reorganizuoti kredito uniją išduoda priežiūros institucija įstatymų ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Priėmus sprendimą dėl kredito unijos reorganizavimo, reorganizavime dalyvaujančios ir reorganizuojamos kredito unijos, norėdamos gauti leidimą reorganizuoti kredito uniją, priežiūros institucijai pateikia prašymą ir priežiūros institucijos teisės aktuose nustatytus dokumentus ir duomenis, įskaitant:

1) reorganizavimo sąlygas;

- 2) kredito unijos valdybos ataskaitą;
- 3) reorganizavimo sąlygų įvertinimą;
- 4) kredito unijos organo sprendimą dėl kredito unijos reorganizavimo;
- 5) dokumentus ir duomenis, patvirtinančius, kad kredito unija atitinka reikalavimus, nustatytus licencijos išdavimui, jeigu kredito unija tęsia veiklą po reorganizavimo.

4. Priežiūros institucija privalo išnagrinėti pateiktus dokumentus ir priimti sprendimą dėl leidimo reorganizuoti kredito uniją išdavimo ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo prašymo gavimo dienos.

5. Priežiūros institucija atsisako išduoti leidimą reorganizuoti kredito uniją, jeigu:

- 1) pateikti dokumentai neatitinka įstatymuose ir priežiūros institucijos teisės aktuose nustatytų reikalavimų, pateikti ne visi teisės aktuose nustatyti ar papildomai pareikalauti duomenys ar jie neteisingi;

- 2) reorganizavime dalyvaujanti kredito unija, kuri tęsia veiklą po reorganizavimo, neatitinka šio įstatymo 7 straipsnio 7 dalyje nustatytų reikalavimų.

6. Apie priimtą sprendimą dėl leidimo reorganizuoti kredito uniją išdavimo priežiūros institucija raštu praneša Juridinių asmenų registro tvarkytojui.

71 straipsnis. Kredito unijos pertvarkymas

1. Kredito unija gali būti pertvarkoma tik į pagal Lietuvos Respublikos bankų įstatymą išduotą banko licenciją turinčią akcinę bendrovę arba uždarąją akcinę bendrovę (toliau – bendrovė).

2. Kredito unijos valdyba parengia ir visuotiniam narių susirinkimui pateikia:

- 1) pasiūlymą vykdyti kredito unijos pertvarkymą į pagal Lietuvos Respublikos bankų įstatymą išduotą banko licenciją turinčią bendrovę;

- 2) analizę dėl pertvarkymo ir banko licencijos gavimo privalumų ir trūkumų kredito unijai ir jos nariams;

- 3) paskutinių trejų metų kredito unijos finansinių ataskaitų analizės pagrindu kredito unijos valdybos rengiamo veiklos plano 3 metų laikotarpiui, kuris prasideda nuo pirmos banko veiklos dienos, metmenis, be kita ko, pagrindžiančius kredito unijos pertvarkymo ir banko licencijos gavimo tikslingumą ir galimumą;

- 4) informaciją apie pertvarkomos kredito unijos nario tapimo po pertvarkymo tęsiančio veiklą juridinio asmens dalyviu tvarką ir sąlygas;

- 5) siūlomus pakeitimus valdymo ir organizacinėje struktūroje;

- 6) planuojamą atitiktį bankams taikomiems kapitalo reikalavimams ir numatomus trūkstumų lėšų šaltinius (esant tokiam trūkumui);

7) po pertvarkymo veiksiančio banko įstatų projektą.

3. Pertvarkoma kredito unija šio įstatymo nustatyta tvarka privalo gauti leidimą išstoti iš centrinės kredito unijos, kurios narė ji yra, gauti priežiūros institucijos sutikimą vykdyti pertvarkymą, Lietuvos Respublikos centrinių kredito unijų įstatymo nustatyta tvarka išstoti iš centrinės kredito unijos ir Lietuvos Respublikos bankų įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka gauti banko licenciją.

4. Norėdama gauti sutikimą vykdyti pertvarkymą, kredito unija priežiūros institucijai pateikia prašymą ir priežiūros institucijos teisės aktuose nustatytus dokumentus ir duomenis, įskaitant kredito unijos organų patvirtintą pertvarkymo planą, kuriame aprašoma pertvarkymo proceso eiga, veiksmai, kurių bus imtasi apsaugant kredito unijos narių, kreditorių interesus ir pasirengiant vykdyti reikalavimus, kurie nustatyti banko licencijai gauti.

5. Sutikimą vykdyti pertvarkymą priežiūros institucija išduoda šio įstatymo ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatyta tvarka.

6. Priežiūros institucija priima sprendimą dėl sutikimo vykdyti pertvarkymą išdavimo per 2 mėnesius nuo prašymo išduoti sutikimą gavimo dienos.

7. Priežiūros institucija atsisako išduoti sutikimą vykdyti pertvarkymą, jeigu:

1) pateikti dokumentai neatitinka įstatymuose ir priežiūros institucijos teisės aktuose nustatytų reikalavimų, pateikti ne visi teisės aktuose nustatyti ar papildomai pareikalauti duomenys ar jie neteisingi;

2) galima daryti išvadą, kad planuojami atlikti veiksmai nėra pakankami pasirengti vykdyti reikalavimus, kurie nustatyti banko licencijai gauti, ir (ar) išdavus sutikimą bus pažeidžiami kredito unijos narių ir (ar) kreditorių interesai.

8. Po pertvarkymo veiksiančios bendrovės steigimo dokumentai gali būti įregistruoti Juridinių asmenų registre ir kredito unijos pertvarkymas gali būti baigtas tik Lietuvos Respublikos bankų įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka gavus banko licenciją.

9. Bendrovės steigimo dokumentai netenka galios, jeigu jie nebuvo pateikti Juridinių asmenų registruui per 12 mėnesių nuo steigimo dokumentų pasirašymo dienos.

10. Atsiskaitant su pertvarkomos kredito unijos nariais, kurie atsisako tapti po pertvarkymo veiksiančios bendrovės akcininkais, taikomos šio įstatymo 14 straipsnio 2 dalies nuostatos arba atsiskaitymas gali būti atliekamas atsižvelgiant į kredito unijos tarpinę balansinę ataskaitą, jeigu ji patikrinta auditoriaus ar audito įmonės, ir netaikomos šio įstatymo 14 straipsnio 3 dalies nuostatos. Su šiais asmenimis turi būti atsiskaitoma ne vėliau kaip iki kredito unijos pertvarkymo baigimo dienos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-102](#), 2016-12-15, paskelbta TAR 2016-12-23, i. k. 2016-29414

72 straipsnis. Kredito unijos likvidavimas

1. Kredito unija gali būti likviduojama kredito unijos narių sprendimu ar kitais įstatymuose nustatytais pagrindais.

2. Kredito unijos visuotinis narių susirinkimas gali priimti sprendimą nutraukti kredito unijos veiklą ir ją likviduoti tik gavus priežiūros institucijos leidimą likviduoti kredito uniją.

3. Leidimą likviduoti kredito uniją išduoda priežiūros institucija įstatymų ir priežiūros institucijos teisės aktų nustatyta tvarka.

4. Kredito unija, norėdama gauti leidimą likviduoti kredito uniją, priežiūros institucijai pateikia prašymą ir priežiūros institucijos teisės aktuose nustatytus dokumentus bei duomenis, įskaitant kredito unijos valdybos parengtą ir kredito unijos visuotinio narių susirinkimo patvirtintą kredito unijos likvidavimo ir atsiskaitymo su kreditoriais planą, kuriame, be kita ko, turi būti nurodyti atsiskaitymo su kreditoriais terminai ir šaltiniai, taip pat ekspertų išvadas dėl kredito unijos turto vertės. Kartu turi būti pateiktas prašymas atšaukti licenciją.

5. Priežiūros institucija privalo išnagrinėti pateiktus dokumentus ir priimti sprendimą dėl leidimo likviduoti kredito uniją išdavimo ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo prašymo gavimo dienos.

6. Kredito unija gali būti likviduojama kredito unijos visuotinio narių susirinkimo sprendimu tik tuo atveju, jeigu ji pajėgi visiškai atsiskaityti su kreditoriais.

7. Priežiūros institucija atsisako išduoti leidimą likviduoti kredito uniją, jeigu:

1) pateikti dokumentai neatitinka įstatymuose ir priežiūros institucijos teisės aktuose nustatytų reikalavimų, pateikti ne visi teisės aktuose nustatyti ar papildomai pareikalauti duomenys ar jie neteisingi;

2) galima daryti išvadą, kad kredito unija yra nepajėgi visiškai atsiskaityti su kreditoriais (kredito unijos turto nepakanka, kad būtų galima patenkinti visus kreditorių reikalavimus).

8. Apie priimtą sprendimą dėl leidimo likviduoti kredito uniją išdavimo priežiūros institucija raštu praneša Juridinių asmenų registro tvarkytojui.

9. Apie kredito unijos visuotiniame narių susirinkime priimtą sprendimą likviduoti kredito uniją ir paskirti kredito unijos likvidatorių kredito unija per 3 darbo dienas turi pranešti priežiūros institucijai.

10. Kredito unijos, kuriai priežiūros institucijos sprendimu atšaukta licencija, visuotinis narių susirinkimas privalo priimti sprendimą nutraukti kredito unijos veiklą. Šiuo atveju šio straipsnio 2 dalis netaikoma.

11. Kredito unija likviduojama teismo sprendimu, jeigu kredito unijos, kurios licencija atšaukta, visuotinis narių susirinkimas per priežiūros institucijos nustatytą terminą nepriima sprendimo nutraukti kredito unijos veiklą. Kreiptis į teismą dėl kredito unijos likvidavimo turi

teisę priežiūros institucija, kredito unijos valdyba arba bent vienas kredito unijos narys. Teismas sprendimą dėl kredito unijos likvidavimo turi priimti ne vėliau kaip per 15 dienų nuo pareiškimo priėmimo dienos.

12. Teismas, prieš priimdamas sprendimą dėl kredito unijos likvidavimo kitais negu šio straipsnio 11 dalyje nustatytais pagrindais, privalo pranešti priežiūros institucijai ir gauti jos išvadą dėl kredito unijos likvidavimo.

13. Visais atvejais teismas, priėmęs sprendimą likviduoti kredito uniją, per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos privalo apie tai pranešti priežiūros institucijai.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS

KREDITO UNIJOS BANKROTAS

73 straipsnis. Kredito unijų bankroto proceso teisinis reglamentavimas

Kredito unijų bankroto procesą reglamentuoja šis įstatymas, Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymas, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymas, jeigu šis įstatymas ir Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymas nenustato kitaip.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2230](#), 2019-06-13, paskelbta TAR 2019-06-27, i. k. 2019-10344

74 straipsnis. Sąlygos pripažinti kredito uniją nemokia

1. Kredito unija gali būti pripažinta nemokia, jeigu yra bent viena iš šių sąlygų:

1) kredito unija dėl to, kad patyrė arba, tikėtina, patirs nuostolių, kuriems padengti reikės visų jos nuosavų lėšų arba didelės jų dalies, arba dėl kitų su jos finansine būkle susijusių priežasčių pažeidžia arba, remiantis objektyviais tokį vertinimą pagrindžiančiais veiksniais, artimiausiu metu pažeis licencijai išduoti taikomus reikalavimus taip, kad priežiūros institucijai būtų pagrindas atšaukti licenciją;

2) kredito unijos turtas yra arba, remiantis objektyviais tokį vertinimą pagrindžiančiais veiksniais, nustatoma, kad artimiausiu metu bus mažesnis už jos įsipareigojimus;

3) kredito unija negali arba, remiantis objektyviais tokį vertinimą pagrindžiančiais veiksniais, nustatoma, kad artimiausiu metu negalės suėjus terminui apmokėti savo skolų arba įvykdyti kitų įsipareigojimų.

2. Kredito unijos bankroto bylą teismas iškelia tik tuo atveju, jeigu yra priežiūros institucijos išvada apie kredito unijos nemokumą.

75 straipsnis. Kredito unijos bankroto byla

1. Priėmus nutartį išskelti kredito unijos bankroto bylą, kredito unijos kreditoriai apie tai nedelsiant informuojami teismo nutartyje nustatytu būdu ir kredito unijos buveinės vietos spaudoje viešai paskelbiant bankroto bylą nagrinėjantį teismą, bylos numerį, bankrutuojančios kredito unijos rekvizitus, taip pat terminus, iki kada yra priimami kreditorių reikalavimai. Teismas šioje dalyje nustatytus veiksmus gali pavesti atlikti kredito unijos administratoriui.

2. Kredito unijos administratorių pateikdama pareiškimą dėl bankroto bylos iškelimo kredito unijai arba teismo prašymu siūlo teismui priežiūros institucija.

3. Kredito unijos administratorius parenkamas priežiūros institucijos nustatyta tvarka, vertinant jo kvalifikaciją (išsilavinimo lygį ir pobūdį, ryšį su kredito unijos veiklos pobūdžiu, žinias apie finansų rinkas, kredito įstaigos apskaitos ir valdymo ypatumus), profesinės veiklos ar darbo patirtį, taip pat ir kredito įstaigų bankroto procesų vykdymo ar panašaus pobūdžio darbo patirtį, gebėjimą užtikrinti sklandžią kredito unijos bankroto administravimo eigą (planuojamus pasitelkti konkrečiame bankroto procese darbuotojus, padėjėjus, paslaugų teikėjus ir kitus išteklius), nepriekaištingą reputaciją ir nešališkumą, kaip tai apibrėžta Juridinių asmenų nemokumo įstatyme, jam galiojančias poveikio priemones, atsižvelgiant į kredito unijos turtą, veiklos mastą ir sudėtingumą.

4. Teismas paskiria priežiūros institucijos pasiūlytą administratorių kredito unijos administratoriumi, jeigu jis vadovaujantis Juridinių asmenų nemokumo įstatymu gali būti paskirtas nemokumo administratoriumi ir teismui kartu su prašymu paskirti kredito unijos administratorių yra pateiktas sutikimas – deklaracija, kurio turiniui *mutatis mutandis* taikomi Juridinių asmenų nemokumo įstatyme nustatyti reikalavimai.

5. Teismo nutartis paskirti kredito unijos administratorių Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka gali būti skundžiama teismui.

6. Kredito unijos administratorius kreditorių susirinkimo ar kreditorių komiteto nustatyta tvarka parengia kredito unijos bankroto proceso planą, kuriame turi būti nurodyta:

- 1) numatoma kredito unijos bankroto proceso trukmė;
- 2) vykdant kredito unijos bankroto procesą siekiami pajamų, išlaidų, kreditorių reikalavimų dengimo rodikliai;
- 3) numatomos pajamos iš kredito unijos turto realizavimo ir turto realizavimo terminai;
- 4) kredito unijos teisminių ginčų prognozė (teisminių ginčų pabaigos terminai, teisminių ginčų sąnaudų ir naudos analizė);
- 5) kredito unijos bankroto procesui administruoti reikalingų išteklių (žmogiškųjų, materialinių, finansinių) prognozė;
- 6) kita, kredito unijos administratoriaus nuomone, svarbi informacija.

7. Kredito unijos administratorius teikia kreditorių susirinkimui ar kreditorių komitetui kredito unijos bankroto proceso plano įgyvendinimo ataskaitas kreditorių susirinkimo ar kreditorių komiteto nustatyta tvarka.

8. Kredito unijos bankroto proceso administravimo išlaidas sudaro visos bankroto proceso metu patiriamos išlaidos (išskyrus kredito unijos ūkinės komercinės veiklos išlaidas):

- 1) atlygis kredito unijos administratoriui;
- 2) su darbo santykiais susijusios išmokos kredito unijos darbuotojams (įskaitant mokesčius, apskaičiuojamus nuo susijusių su darbo santykiais išmokų), kurie dalyvauja administruojant bankroto procesą, išskyrus darbuotojus, dalyvaujančius kredito unijos komercinėje veikloje;
- 3) kredito unijos audito, turto įvertinimo atlikimo, teisinių ir kredito unijos kreditorių susirinkimo patvirtintų ekspertų ar specialistų paslaugų išlaidos;
- 4) turto išieškojimo, saugojimo, pardavimo, perdavimo išlaidos;
- 5) kredito unijos dokumentų sutvarkymo ir saugotinių kredito unijos dokumentų perdavimo archyvui išlaidos;
- 6) bylinėjimosi išlaidos, kurias patiria kredito unija ir kurias kredito unija turi atlyginti kitiems byloje dalyvaujantiems asmenims;
- 7) organizacinės ir kitos kreditorių susirinkimo ar kreditorių komiteto patvirtintos išlaidos.

9. Kredito unijos bankroto proceso administravimo išlaidos, įskaitant ir atlygį kredito unijos administratoriui, nustatomos ir apmokamos kreditorių susirinkimo ar kreditorių komiteto nustatyta tvarka. Kredito unijos bankroto proceso administravimo išlaidų sąmata tvirtinama Juridinių asmenų nemokumo įstatyme nustatyta tvarka.

10. Kredito unijos administratoriaus minimali profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo suma yra 300 000 eurų vienam draudžiamajam įvykiui ir 1 000 000 eurų visiems draudžiamiesiems įvykiams per metus. Dėl draudžiamajo įvykio išmokėjus draudimo išmoką ir sumažėjus draudimo sumai, kredito unijos administratorius privalo per vieną mėnesį apsidrausti profesinę civilinę atsakomybę, kad būtų atkurta privalomoji minimali draudimo suma.

11. Teismo nustatytas terminas, iki kada kredito unijos kreditoriai turi teisę pareikšti savo reikalavimus, turi būti ne ilgesnis kaip 3 mėnesiai nuo teismo nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos.

12. Teismui priėmus nutartį iškelti kredito unijai bankroto bylą:

1) draudžiama vykdyti visas finansines prievoles, neįvykdytas iki bankroto bylos iškėlimo, įskaitant palūkanų, netesybų, mokesčių ir kitų privalomųjų įmokų mokėjimą, išieškoti skolas iš bankrutuojančios kredito unijos teismo ar ne ginčo tvarka;

2) nutraukiamas netesybų ir palūkanų už visas kredito unijos prievoles, tarp jų už išmokų, susijusių su darbo santykiais, pavėluotą mokėjimą, skaičiavimas. Negali būti nustatoma priverstinė hipoteka.

13. Šio straipsnio 12 dalies 1 punkte nustatyti draudimai netaikomi įstatymų, reglamentuojančių mokėjimų ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų funkcionavimą, ir kitų įstatymų nustatytais atvejais, kai yra tiesiogiai nurodyta, kad kredito unija privalo vykdyti prievoles po teismo nutarties iškelti bankroto bylą priėmimo.

14. Jeigu kredito unijos, kuriai iškelta bankroto byla, kreditorių pagal teismo patvirtintą sąrašą yra daugiau kaip 50, visas Juridinių asmenų nemokumo įstatyme nustatytas kreditorių susirinkimo teises, išskyrus kreditorių komiteto sudarymą ir keitimą, turi tik kreditorių komitetas. Kreditorių komitetas sudaromas iš ne daugiau kaip 15 narių. Vienas iš kreditorių komiteto narių turi būti valstybės įmonė „Indėlių ir investicijų draudimas“.

15. Kredito unijos administratorius privalo priežiūros institucijai jos nustatyta tvarka ir terminais reguliariai teikti informaciją apie kredito unijos bankroto proceso eigą.

16. Iškelus kredito unijos bankroto bylą, taikos sutartis negali būti sudaroma.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2230](#), 2019-06-13, paskelbta TAR 2019-06-27, i. k. 2019-10344

76 straipsnis. Kredito unijos likvidavimas dėl bankroto

1. Teismas priima nutartį kredito uniją likviduoti dėl bankroto ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo nutarties patvirtinti kreditorių reikalavimus įsiteisėjimo dienos.

2. Kredito unijos reikalavimo teisės pagal skolininkų prievoles ir kitas finansinis turtas parduodami ir perduodami kreditorių susirinkimo ar kreditorių komiteto nustatyta tvarka. Nustatyta tvarka neparduotos ir kreditorių neperimtos kredito unijos reikalavimo teisės neatlygintinai perduodamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskirtai institucijai.

3. Prieš kiekvieną atsiskaitymą su kreditoriais kredito unijos administratorius pateikia teismui tvirtinti atsiskaitymų su kreditoriais planą. Jame turi būti nurodyti atsiskaitymo terminai, išmokėtinų sumų dydžiai ir kreditorių reikalavimų tenkinimo mastas perduodant kreditoriams turtą, įskaitant reikalavimo teises.

4. Kredito unijos kreditorių reikalavimai užsienio valiuta tenkinami euraiis pagal teismo nutarties iškelti kredito unijai bankroto bylą priėmimo dieną Europos Centrinio Banko paskutinį paskelbtą orientacinį euro ir užsienio valiutos santykį, o kai euro ir atitinkamos užsienio valiutos

santykio Europos Centrinis Bankas neskelbia, – pagal Lietuvos banko paskutinį paskelbtą orientacinį euro ir užsienio valiutos santykį.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2230](#), 2019-06-13, paskelbta TAR 2019-06-27, i. k. 2019-10344

77 straipsnis. Kreditorių reikalavimų tenkinimo eilė

1. Pirmąja eile tenkinami darbuotojų reikalavimai, susiję su darbo santykiais.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2230](#), 2019-06-13, paskelbta TAR 2019-06-27, i. k. 2019-10344

2. Antrąja eile tenkinami valstybės įmonės „Indėlių ir investicijų draudimas“ reikalavimai dėl išlaidų, susijusių su draudimo išmokų kredito unijos indėlininkams, nurodytiems Lietuvos Respublikos indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatyme, išmokėjimu.

3. Trečiąja eile tenkinami reikalavimai dėl mokesčių ir kitų mokėjimų į biudžetą bei valstybinio socialinio draudimo ir privalomojo sveikatos draudimo įmokų, dėl suteiktų paskolų, gautų valstybės vardu ir su valstybės garantija, taip pat Garantinio fondo administratoriaus ir (ar) valstybei atstovaujančių institucijų atgretintiniai reikalavimai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2230](#), 2019-06-13, paskelbta TAR 2019-06-27, i. k. 2019-10344

4. Ketvirtąja eile tenkinami kiti kredito unijos kreditorių, išskyrus nurodytus šio straipsnio 1, 2, 3, 5 ir 6 dalyse, reikalavimai.

5. Penktąja eile tenkinami kreditorių reikalavimai dėl kredito unijai suteiktų pasitikėtinių (subordinuotų) paskolų ir kredito unijos išleistų ne nuosavybės vertybinių popierių, kurie turi visus pasitikėtinės (subordinuotos) skolos (paskolos) požymius.

6. Šeštąja eile tenkinami kredito unijos stebėtojų tarybos narių, valdybos narių ir kredito unijos administracijos vadovo reikalavimai.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Lietuvos Respublikos
kredito unijų įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/49/ES dėl indėlių garantijų sistemų (OL 2014 L 173, p. 149).

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-551](#), 1997 12 02, Žin., 1997, Nr. 114-2870 (1997 12 12)

LIETUVOS RESPUBLIKOS KREDITO UNIJŲ ĮSTATYMO 9, 17 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1683](#), 2000 05 18, Žin., 2000, Nr. 45-1289 (2000 06 02)

KREDITO UNIJŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Nauja įstatymo redakcija

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-194](#), 2001 02 27, Žin., 2001, Nr. 23-762 (2001 03 16)

KREDITO UNIJŲ ĮSTATYMO 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-979](#), 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2639 (2002-06-28)

KREDITO UNIJŲ ĮSTATYMO 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2002 m. liepos 1 d.

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1615](#), 2008-06-17, Žin., 2008, Nr. 76-3003 (2008-07-05)

KREDITO UNIJŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Nauja įstatymo redakcija

Šis įstatymas įsigalioja 2009 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo 44 straipsnio 3 dalis galioja iki 2013 m. sausio 1 d.

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-378](#), 2009-07-21, Žin., 2009, Nr. 93-3971 (2009-08-04)

KREDITO UNIJŲ ĮSTATYMO 62 STRAIPSNIO PAPILDYMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO PRIEDU ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2010 m. gruodžio 31 d.

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-555](#), 2009-12-10, Žin., 2009, Nr. 153-6893 (2009-12-28)

KREDITO UNIJŲ ĮSTATYMO 4 IR 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-597](#), 2009-12-22, Žin., 2010, Nr. 1-8 (2010-01-05)

KREDITO UNIJŲ ĮSTATYMO 5, 6, 9, 11, 22 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1342](#), 2011-04-21, Žin., 2011, Nr. 52-2517 (2011-05-03)

KREDITO UNIJŲ ĮSTATYMO 14, 22, 27, 28, 29, 34, 41, 42, 51, 52, 53, 58 STRAIPSNIŲ IR SEPTINTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1568](#), 2011-06-30, Žin., 2011, Nr. 86-4179 (2011-07-13)
KREDITO UNIJŲ ĮSTATYMO 2, 4, 24, 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-1669](#), 2011-11-17, Žin., 2011, Nr. 145-6815 (2011-12-01)
KREDITO UNIJŲ ĮSTATYMO 56 IR 61 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja 2012 m. sausio 1 d.

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-1874](#), 2011-12-22, Žin., 2011, Nr. 163-7765 (2011-12-31)
KREDITO UNIJŲ ĮSTATYMO 4 IR 38 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja 2012 m. sausio 1 d.

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-279](#), 2013-05-09, Žin., 2013, Nr. 54-2684 (2013-05-25)
KREDITO UNIJŲ ĮSTATYMO 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja 2013 m. liepos 1 d.

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-1047](#), 2014-07-17, paskelbta TAR 2014-08-04, i. k. 2014-10853
LIETUVOS RESPUBLIKOS KREDITO UNIJŲ ĮSTATYMO NR. I-796 2, 4, 5, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 42, 45, 47, 52, 53, 58, 61, 62, 64, 65, 70, 74 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 25-1, 39-1, 48-1, 64-1, 65-1 STRAIPSNIAIS IR 8, 11 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-1042](#), 2014-07-17, paskelbta TAR 2014-08-04, i. k. 2014-10857
LIETUVOS RESPUBLIKOS KREDITO UNIJŲ ĮSTATYMO NR. I-796 4 IR 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja 2014 m. lapkričio 1 d.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-1047](#), 2014-07-17, paskelbta TAR 2014-08-04, i. k. 2014-10853
Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo Nr. I-796 2, 4, 5, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 42, 45, 47, 52, 53, 58, 61, 62, 64, 65, 70, 74 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 25-1, 39-1, 48-1, 64-1, 65-1 straipsniais ir 8, 11 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-1104](#), 2014-09-23, paskelbta TAR 2014-10-02, i. k. 2014-13434
Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo Nr. I-796 32, 38, 39, 63 ir 75 straipsnių pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-1728](#), 2015-05-19, paskelbta TAR 2015-05-28, i. k. 2015-08226
Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo Nr. I-796 48-1 straipsnio pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-1901](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-03, i. k. 2015-10788
Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo Nr. I-796 49 straipsnio pakeitimo įstatymas

5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-2060](#), 2015-11-24, paskelbta TAR 2015-12-02, i. k. 2015-19171
Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo Nr. I-796 62, 73 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas
6.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-2567](#), 2016-06-30, paskelbta TAR 2016-07-13, i. k. 2016-20320
Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo Nr. I-796 pakeitimo įstatymas
7.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-102](#), 2016-12-15, paskelbta TAR 2016-12-23, i. k. 2016-29414
Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo Nr. I-796 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2567 2 straipsnio pakeitimo įstatymas
8.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-1100](#), 2018-04-17, paskelbta TAR 2018-04-27, i. k. 2018-06741
Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo Nr. I-796 49, 60 ir 66 straipsnių pakeitimo įstatymas
9.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-1245](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-14, i. k. 2018-09859
Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo Nr. I-796 27, 54, 55, 57, 59, 60, 61, 62, 64 straipsnių pakeitimo ir 56, 58 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymas
10.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-1307](#), 2018-06-27, paskelbta TAR 2018-07-04, i. k. 2018-11312
Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo Nr. I-796 49, 60 ir 66 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1100 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymas
11.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-2132](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08711
Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo Nr. I-796 5, 10, 21, 29, 40, 45, 51, 52 straipsnių pakeitimo ir 52, 53 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymas
12.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-2230](#), 2019-06-13, paskelbta TAR 2019-06-27, i. k. 2019-10344
Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo Nr. I-796 73, 75, 76 ir 77 straipsnių pakeitimo įstatymas
13.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-2776](#), 2020-01-14, paskelbta TAR 2020-01-29, i. k. 2020-02011
Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo Nr. I-796 4, 5, 14, 21, 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymas
14.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-2967](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11347
Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo Nr. I-796 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymas
15.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIV-110](#), 2020-12-22, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28966
Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo Nr. I-796 57 ir 61 straipsnių pakeitimo įstatymas